De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

Deel 59. KAAPSTAD, DINSDAG, 17 SEPTEMBER 1889. No. 5,254.

PAARLSCHE
Brand Assurantie en Trustmaatschappij.

Publieke Verkooping
VAN
Kostbaar Vast en Losgoed,
Te Groot **Drakenstein,**
AFD DE PAARL.

OP VRIJDAG,
20 SEPT. 1889,

ZAL de Ondergeteekende, daartoe met instructies begunstigd door den heer H. B. Louw, die eene betrekking in de Transvaal heeft aangenomen, publiek doen verkoopen op de plaats zelve.

I. VASTGOED:

De Kostbare Wijnplaats ZION, gelegen als boven in de onmiddelijke nabijheid van Simondium, beplant met een Fraaijen Wijngaard van circa 45,000 Stokken, allen in volle dragt, Groot Eikenbosch. Vruchtenboorden, Fraaije Tuinen en uitmuntende Veeweide; ook kan de Wijngaard nog aanmerkelijk vergroot worden op goeden grond. De Gebouwen bevatten: een net en gerieflijk Woonhuis, Wijnkelder, Schuur en Bediendenvertrekken; de Plaats is in goede orde.

II. LOSGOED:

Stukvaten, Kuipen, Trap-, Druiven- en Onderbalies, Keldergereedschap, Boerderijgereedschap, enz. Het gewone assortiment Huisraad, alsmede 1 Kapkar, 1 Open do., een paar Karpaarden, eenige Varkens, enz., enz.

J. J. DE VILLIERS, A.P.zn.,
Secretaris.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

PAARLSCHE
Brandassurantie en Trustmaatschappij.

BELANGRIJKE
PUBLIEKE VERKOOPING
VAN EENE KOSTBARE
WIJNPLAATS,
TE
GROOT DRAKENSTEIN,
AFD. DE PAARL.

In den Geassigneerden Boedel van D. D. TOERIEN.

OP VRIJDAG,
20 SEPTEMBER 1889,

ZAL de Ondergeteekende publiek doen verkoopen:

Zeker eigendoms Plaats genaamd LANGEKUST, met een stuk Erfpachtland annex, gelegen als boven aan den Bergrivier nabij Simondium, beplant met een fraaijen en veelbelovenden Wijngaard van circa 50,000 Stokken, groote Vruchtenboomen, Houtbosschen, prachtige Tuinen. De Gebouwen bevatten ruim en suffisant Woonhuis naar den nieuwsten smaak gebouwd en die origineel p.m. £800 heeft gekost, ruime Wijnkelder, oude Woonhuis, goed verhuurd en Bedienden Vertrekken, een schoone gelegenheid voor iemand die zich van eene elijke affaire wil voorzien.

KOMT EN ZIET!

J. J. DE VILLIERS, A. P.zn.,
Assignee.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

HEDEN den 12den, is ons eene frissche dochter geboren.

A. J. LOUW,
E. LOUW,
geb. VAN VELDEN.
Babijlons Toren.

BEVALLEN, op 13 dezer, Mejufv. J. WIJNAND L. HOFMEIJR, van eene Dochter.
Ever-Green, Moddergat,
14 Sept. 1889.

OVERLEDEN, 16 September 1889, JOHANNA, Weduwe van wijlen F. CHRISTIANIE, voorheen de Weduwe van B. B. BLOMKAMP, in den ouderdom van 68jaren, 7 maanden. Diep betreurd.

Familie en Vrienden worden vriendelijk uitgenoodigd ter bijwoning harer Begrafenis op MORGEN (WOENSDAG) NAMIDDAG, van de Woning van haren Schoonzoon, den heer H. BRIEL, British Oak Hotel, Zoutrivier.

Het Lijk zal ten 3 ure worden opgenomen, en te Maitland ter aarde worden besteld.

B. B. BLOMKAMP.
H. J. BLOMKAMP.
W. BLOMKAMP.
J. B. BLOMKAMP.
H. BRIEL.

30 Gedresseerde Ezels, 3 en 4 jaar oud.
20 Fraaije Jonge Ezels, 2 jaar oud.
10 Paarden, van 3 tot 5 jaar
300 Uitgezochte Kapater Bokken.

OP WOENSDAG,
25 SEPTEMBER 1889,

ZULLEN opgemelde Ezels, Paarden en Bokken, publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Deze Ezels, door den ondergeteekende persoonlijk uitgezocht uit de beste Stoeterijen, zijn de aandacht van koopers wel waardig, terwijl de Bokken in uitstekende conditie zijn.

D. H. ROSSOUW.
Paarl, 14 Sept. 1889.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Gouvernements Kennisgeving
No. 766, 1889.

Kantoor van den Commissaris van Kroonlanden en Publieke Werken.
Kaap de Goede Hoop, 7 September 1889.

HET wordt voor algemeene informatie bekend gesteld, dat Ondersteunde Overtogten van St. Helena door het Gouvernement zullen toegestaan worden aan Bedienden, die overkomen onder kontrakt voor Patroons in de Kolonie.

Applikaties moeten gemaakt worden bij den Assistent Commissaris van Kroonlanden en Publieke Werken, in overeenstemming met de Regulaties, en op den gedrukten Vorm voor Ondersteunde Landverhuizing van Europa, gepubliceerd onder de Gouvernements Kennisgeving, No. 742, van 29 Augustus 1889.

De bijdrage tot de kosten van den overtogt is voor het tegenwoordige bepaald naar de volgende verhouding:—

	3de Klas.	Dek.
Naar Kaapstad ...	£3 3 0	£2 2 0
„ Mossel Baai en Algoa Baai	4 4 0	2 12 6
„ Kowie en Oost Londen	4 9 3	2 17 0

H. H. McNAUGHTON,
Assistent Commissaris.

Kennisgeving No. 10, 1889.]
KAAPSCHE
Gouvernements Spoorwegen.
Vrachten voor Goud gemunt en in natuurlijken toestand.

HIERMEDE wordt kennis gegeven, dat van en na dezen datum de vracht voor verzekering, als aangewezen in Clausule 67 van de September uitgave van het Tarief Boek, wat betreft Goud, gemunt en in natuurlijken toestand, verminderd is tot een-achtste percent, of 2s. 6d. per £100, met een minimum Prijs van £1, en dat deze Verzekeringprijs ook de kosten van vervoer zal dekken. In gevallen waar de prijzen tegen het tegenwoordig tarief minder bedragen dan het bovengenoemde minimum, zullen zij nog gechargeerd worden.

De voorwaarden, vermeld in Clausule 93 van het Tarief Boek, moeten in alle gevallen uitgevoerd worden, en het Departement heeft het regt alle Pakken of Pakjes voor inspektie open te maken vóór het teekenen van het bedrag hetwelk verzekerd wordt.

Zenders moeten ZES UREN kennis geven van hun verlangen als zij Pakjes van belangrijke waarde willen verzenden.

C. R. ELLIOTT,
Algemeen Bestuurder.

Kantoor van den Algemeenen Bestuurder van Spoorwegen,
12 September 1889.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombogten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

25 September.—ROSLIN CASTLE, Kapt. WEBSTER, via Madeira.
9 October.—HARWARDEN CASTLE, via Madeira en Lissabon.
23 October. — GRANTULLY CASTLE, Kapt. C. H. YOUNG, via Madeira
November. — DRUMMOND CASTLE via Madeira en Lissabon.
20 November.—NORHAM CASTLE, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agenturen van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

RIJTUIGEN.

DE Ondergeteekenden hebbeen juist van Amerika ontvangen
Amerikaansche Spiders, Postwagens, Hand Wagentjes.
VAN DER BYL & Co.,
ST. GEORGESTRAAT.

VAN DER BYL & CO.,

ST GEORGESTRAAT,
HEBBEN TE KOOP,
In toevoeging van hunne zeer grooten voorraad van Algemeene Koopmans Goederen.
Rio Koffie
Rijst, Witte en Bruine
Soorten van Suiker, Mauritius
Thee, Souchong, en Gibbs' Mengsel
Zwavel, B.B. Beste soort
Parafine Olie
Graven, Schoffels, Tuin Vorken
Sikkels
Zakken, Graan en Wol
Gegalvanizeerd IJzer, 6, 7, 8, 9, 10 voet
Champagne, Brandewijn, Whisky
Jenever.

BLOEM VAN ZWAVEL

(Gewaarborgd echt te zijn.)
Dezelfde kwaliteit die verleden jaar zoo veel gebruikt werd.
Veertien Shillings per **100** lb net gewigt.
Te Koop aan de Pakhuizen van
JAMES FLOWER & ZOON,
KAAPSTAD.

DE ARCACHON LOTERIJ,

LOOTJES, £1. £5,000. LOOTJES, £1.

DE allerlaatste kans om een Prachtig Eigendom te verkrijgen in de Voorsteden van de Kaapstad, waar een aangenaam Verblijf kan verbonden worden met gezonde en voordeelige bezigheden.

Het Arcachon Eigendom is gelegen omtrent een en een kwart Mijl ten Oosten van het Wijnberg Station. Deze meest herderlijke van verblijfplaatsen bevat het goed bekende oude Eigendom "Bamboos Vlei," van Kolonel BLAIKE, door den tegenwoordigen Eigenaar grootelijks verbeterd, tezamen met aangrenzende Eigendommen; in het geheel omtrent 156 Akkers.

Een fraaije ring van Boomen, 15 voet breed, sluit het Eigendom in, dat verder verdeeld is door Draad Omheiningen en Heggen.

Een Prachtige Eikenlaan, 200 yards lang, vormt een indrukwekkenden toegang tot het Eigendom, en een fraaije Denneboom Laan, 170 yards in lengte, eene zij toegang tot het Verblijf. De Plaats is in den zomer koel en warm in den winter; goed gedraineerd en wordt voorzien met een heerlijken voorraad helder Water uit eene dunrzame Fontein.

De Gebouwen bestaan uit een gerieflijk Woonhuis met zeven Kamers, in degelijke orde, onder een nieuw Strooijen Dak, met breede Waranda en een fraaije Laan en Bloementuin voor het Huis; alsook de gewoonlijke ap- en dependentiën, tot een goed georganiseerd Woonhuis behoorende.

Daar is een ruim Koetshuis, een Stal voor 10 Paarden, en een groote Veeschuur, groot genoeg voor 20 Koeijen te houden, en ook een Huisje met drie Kamers voor Bedienden nabij de Woonplaats.

Op de grenzen van het Eigendom is een Huis met Tuin, dat aan een goeden bewoner is verhuurd. De Tuin is wel voorzien met eene verscheidenheid van uitgezochte Vruchtboomen, en bevat een kostbaar bed van Aspergies, dat drie jaren oud is; buitendien is er ook een Pisang Plantatie van ten volle 3,000 bloeijende Boomen. In den Tuin is een Windmolen Pomp voor besproeijing doeleinden.

De tegenwoordige Eigenaar wint voldoende Haver, Garst en Rog voor zijn eigen gebruik, en twee rijke leemige Valleijen kunnen 100 Mudden Aardappelen Moertjes houden.

Inspektie van het Eigendom wordt versocht. Het is tien minuten rijdens van de Wijnberg Statie.

1ste Prijs, het "Arcachon" Eigendom, waarde	£3,000	0 0
2de Prijs, Kontant geld	500	0 0
5 Prijzen van £100 elk	500	0 0
10 Prijzen van £50 elk	500	0 0
20 Prijzen van £10 elk	200	0 0
60 Prijzen van £5 elk	300	0 0
	£5,000	0 0

CONDITIES:

De Loterij zal getrokken worden in het "Grand National Hotel," te Johannesburg, op 28 SEPTEMBER, onder het direkte toesigt van de Tickethouders, selfs indien maar voor £3,000 (de waarde van het Eigendom) wordt ingeschreven ten einde dat de nieuwe Loterij Wet er geen invloed op zal hebben, die van kracht wordt op 30 September.

Vijf percent zal van alle Geldprijzen afgetrokken worden.

Bij het versenden van Geld zendt Banknoten, Postkantoor Geldorders, Goud (geregistreerd), of Drafts. Cheques moeten gendnitialeerd worden door de Plaatselijke Bank en pari betaalbaar zijn.

Aanzoeken moeten vergezeld gaan door gendresseerde gezegelde Enveloppen, Dokumenten zijn bij de heeren REID & NEPHEW te Kaapstad gedeponeerd, en kunnen daar geinspekteerd worden:

De uitslag van de Trekking zal in de Couranten bekend gesteld worden.

De Geldprijzen zullen vermeerderd of verminderd worden in waarde volgens het genomen getal Lootjes.

De Agentschappen sullen op DONDERDAG, 19 SEPTEMBER gesloten worden.

RICHES & JONES,
5, Baldwind Chambers, Marktplein,
Johannesburg, Transvaal.

Agenten:—GRAHAM CLOETE, Kaapstad.
F. PAXTON, Kimberley.
EMIL NATHAN, Prokureur, Port Elisabeth.

ZWAVEL! ZWAVEL!

De Ondergeteekenden bieden nu tegen lage prijzen te koop aan:
Brandram's Beste Bloem van Zwavel, in Vaatjes en Vaten.
Blaasbalgen voor Zwavelen.
OOK:
Wijnpompen, Gom Elastieken Slangen, Schroeven voor Stukvaten, en Rijders, Kranen voor Stukvaten, Graven, Harken, Heining Draad en Standaards, Hoepelijzer.

R. M. Ross & Co.,
STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

LEES HIER! LEES HIER!

DU PREEZ' MONSTER LOTERIJ,
VAN
VASTGOED EN VEE,
Distrikt Fauresmith, Oranje Vrijstaat.

Een Kans zo als nog nimmer in den Vrijstaat werd aangeboden aan rijk of arm, die Een Pond wagen wil om Duizenden Ponden aan Waarde te winnen.

LOOTJES VAN £1 STERLING.

DE Ondergeteekende HERMANUS CAREL DU PREEZ, Eigenaar van de Paats Varkfontein, No. 286, distrikt Fauresmith, O.V.S., van plan zijnde eene verandering in zijne Boerderij te maken, heeft besloten Vastgoed en Vee, ter waarde van £15,000 overeenkomstig opgave hierin volgende, te laten uitloten.

Het Vastgoed bestaat uit zeker gedeelte groot 7,000 Morgen van de plaats Varkfontein voormeld, insluitende al de Gebouwen, te weten: 3 Woonhuizen, Wagen- en Scheerhuis, Stal en Buitengebouwen, alsook al het ommuurde Zaailand, Boom- Wijngaard, Schaapkraleu, met Dip en Kralen, Fontein en Windammen, alles in goede orde.

Deze Plaats is zoo algemeen bekend als een der beste Zaai- en Veeplaatsen in den Vrijstaat, dat aanbeveling bijkans overbodig is, alleen diene vermeld te worden dat de Fontein een der sterkste in het distrikt Fauresmith is, en dat op de Plaats jaarlijks wordt gewonnen omtrent 300 mudden Graan, benevens Havergerven en opbrengst der Tuinen.

Het Vee bestaat uit 1,200 Afrikaansche Schapen, Ooijen, Lammers en Jonge Ooijen, 140 Aanteel- en Jonge Beesten, met inbegrip van 14 geleerde Trekossen, 60 Aanteel- en Jonge Paarden.

Deze Prijzen zullen verdeeld worden als volgt:—

1ste Prijs, waarde £8,000, 4,000 Morgen van de Plaats Varkfontein, insluitende de Opstal ten oosten van de Spruit, bestaande uit een Woonhuis, bevattende 10 vertrekken, een Woonhuis bevattende 4 vertrekken, Stal met Zolder, Wagen- en Scheerhuis met Zolder en 3 Buitenkamers, Kafhuis, Schaapkralen met Dip en Kralen. Voorts al het Zaailand met Boom- en Wijngaard en Tuinen, ten oosten van de Spruit. Dit deel gronds zal geregtigd zijn op twee-derde deelen van het water der Fontein, en zal worden opgemeten en in kaart gebragt, volgens aanwijzing van den tegenwoordigen eigenaar, zijn gemachtigde of regtverkrijgenden.

2de Prijs, waarde £5,432. 3,000 Morgen van de Plaats Varkfontein, bevattende de Opstal ten westen van de Spruit, een Woonhuis met 4 Kamers en Buitenkamer, en 3 Schaapkralen. Voorts al het Zaailand ten westen van de Spruit. Dit deel gronds zal geregtigd zijn op een-derde deel van het water der Fontein, en zal opgemeten en in kaart gebragt worden volgens aanwijzing van den tegenwoordigen eigenaar, zijn gemachtigde of regtverkrijgenden.

PRIJZEN BESTAANDE UIT VEE.

3de Prijs	14 geleerde Trekossen	gewaardeerd	£84 0
4de do.	20 Aanteelbeesten	„	80 0 0
5de do.	19 do.	„	76 0 0
6de do.	17 do.	„	68 0 0
7de do.	16 do.	„	64 0 0
8ste do.	15 do.	„	60 0 0
9de do.	14 do.	„	56 0 0
10de do.	13 do.	„	52 0 0
11de do.	12 do.	„	48 0 0
Voorts 24 Prijzen, bestaande uit 50 Afrikaansche Schapen, Ooijen, Lammeren en Jonge Ooijen, teezer waarde van elke Prijs £32 10s., tezamen 1,200 Schapen ...			£780 0 0
Verder 15 Prijzen bestaande uit 4 Aanteelpaarden elk, waarde van elke Prijs £13 6s. 8d., tezamen 60 Paarden			200 0 0
En eindelijk verschillende Prijzen in contant geld te worden uitbetaald als volgt:			
1 Prijs contant			50 0 0
1 do. do.			25 0 0
4 Prijzen contant, ieder £20			80 0 0
44 do. do., „ 5			220 0 0
50 do. do., „ 2 10s.			125 0 0
150 Prijzen, gewaardeerd op			£15,500 0 0

De Trekking der Loten zal plaats vinden op den 18den November 1889, ten Stadhuize te Fauresmith, in tegenwoordigheid en onder toezigt van mijne Agenten, de heeren VAN DER POST & BUKES, en ses andere Personen door mij of mijne Agenten benoemd.

Indien voor het volle getal Lootjes wordt ingeteekend vóór den 1sten November 1889, zal de Loting plaats vinden op een vroegeren datum, als wanneer daarvan door publicatie in de Couranten kennis zal gegeven worden.

Kennisgeving van den uitslag der Loterij zal gezonden worden aan degenen die Prijzen trekken, per eerste Post na de trekking. De Winners van de eerste twee Prijzen zullen per telegram daarvan verwittigd worden dadelijk na afloop der Loterij.

Transport van het Vastgoed zal gegeven worden zoodra de Gronden zijn opgemeten en de Kaarten goedgekeurd. In geen geval later dan 4 maanden na afloop der Loterij.

Het Vastgoed zal echter niet in bezit kunnen genomen worden vóór den 1sten April 1890, sullende de Ondergeteekende tot dien tijd in het ongestoorde en vrije bezit blijven en alle Gesaaide en Vruchten en Tuinen vrij kunnen afoogsten.

De Winners van het Losgoed moeten hetzelve binnen éene maand na den dag der Loterij in ontvangst nemen, overeenkomstig aanwijzing en aflevering door den Eigenaar of zijn regtverkrijgenden. Na afloop van dien tijd zal de Ondergeteekende niet aansprakelijk zijn voor dezelve op eenige wijze hoe ook genaamd.

Personen die Losgoed winnen en op eenen afstand wonen, kunnen met de heeren VAN DER POST en BUKES schikkingen maken dit Losgoed per Publieke Veiling te verkoopen.

In het verzenden van Geld voor Lootjes moeten aanzoekers zenden Banknoten, Drafts, Postwissels, of Goud. Banknoten en Goud moeten geregistreerd worden. Bij ieder aanzoek moet gevoegd worden 3d. voor porto.

Lootjes sullen toegekend worden volgens de aanzoeken.

Indien de aanzoeken meer dan 15,500 Lootjes bedragen, zal het surplus teruggegeven worden.

Zoo iemand per Cheque wil remitteren, zal de Cheque door de Bank moeten zijn goedgekeurd en zal de exchange bij het bedrag daarvan gevoegd moeten worden.

Conditiën en Voorwaarden zijn vermeld op de Loterij Tickets, die uitgegeven sullen worden door mijne Agenten, de heeren VAN DER POST & BUKES, te Fauresmith.

Aanzoeken voor Lootjes sullen ook ontvangen worden door den Ondergeteekende en de volgende Agenten, te

Bloemfontein	E. Colaço Ozorio	Bethlehem...	J S Leibrandt
Boshof	C G Marais	Ladybrand	F J S Bukes
Winburg	D G Roux	Smithfield	W J Butler
Kroonstad	M L Bukes	Wepener	E Chase
Heilbron	J G Luijt	Bethulie	W H Dittmar
Harrismith	Pierre de Villiers	Philippolis	Van Olst & Sem
Hoopstad	C Rooseboom	Jacobsdal	W P Streak

Slechts officiële lijsten sullenerkend worden in de uitloting van Prijzen.
Varkfontein, distrikt Fauresmith,
11 Julij 1889.

De Eigenaar
H. C. DU PREEZ.

☞ N.B.—Eenig Inwoner der Kaapkolonie die Applicaties voor 20 of meer Lootjes inzend aan mijne Agenten, de Firma *Van der Post & Bukes*, zal eene commissie van 5 per cent ontvangen.

De Homœopatische Huisvriend

DOOR
DRS. GUERNSEY en THOMAS,
VERKRIJGBAAR BIJ
LENNON en TEBB, Kaapstad, B G LENNON & Co., Port Elizabeth

Kaap-Koloniale Tak
VAN DE
Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.
9 St. Georgestraat, Kaapstad.
INVOER. UITVOER

Tentoonstellings Gebouw.
Lessee: De heer LUSCOMBE SEABELLE, F.R.G.S.

De heer LIONEL BROUGH en Gezelschap.

Volgens speciaal verzoek zullen de volgende stukken respectievelijk voor een Avond slechts weder opgevoerd worden:
Heden Dingsdag Avond, "Modern Wives" Woensdag Avond "Retiring" en op Donderdag Avond, 19 September.

Heeft de heer Brough de eer zijn Benefice Voorstelling aan te kondigen bij welke gelegenheid zijn Vriend Edeuard Remeny, edelmoedig heeft aangeboden te spelen waarvan bijzonderheden zullen worden bekend, gesteld, en de heer Brough zal zijne vermaarde voorstelling geven; als "Tony Lumpkin" in "She Stoops to Conquer," zooals door hem voor 645 maal opgevoerd.

Plaatsen voor den 1sten en 2den rang te bespreken bij het *Argus* Kantoor. Prijzen, 6s.; 4s.; 3s.; 2s.

Bezigheid Bestuurder: De heer ARTHUR BLACKMORE.

Orsmond's groote Afrikaansche Geneesmiddel
Neemt dagelijks toe in populariteit door de Kolonie.

DE aandacht van ingezetenen van de Kaap kolonie, Oranje Vrijstaat en Natal wordt ernstig bepaald bij deze kostbare Medicijn, gemaakt van Kaapsche Wortels.

Daar dit een MIDDEL is voor BLOEDONGESTELDHEDEN en een SPECIFIEK VOOR KOORTSEN, moet geen huisgezin zonder een voorraad voor huishoudelijk gebruik zijn.

Voor Kwalen eigen aan het vrouwelijk geslacht is het ongeëvenaard.

Probeer het Geneesmiddel
VOOR
Huidziekte, Eczema, Syphilitische en andere Uitslagen, Kwalen van de Urine Organen, Slechte Spijsvertering, Lever Aandoeningen en Chronische Rheumatiek.

Bij elke bottel is een pamphlet in Engelsch, Hollandsch, Duitsch en Kaffersch, bevattende vele getuigschriften.

Verkrijgbaar bij alle Medicijnen Handelaars door de Kolonie.

ALLEEN BEREID DOOR
G. E. COOK, CHEMIST,
KING WILLIAMS TOWN.

Benoodigd een Hoofd Onderwijzer

VOOR de Tweede Klas Publieke Distrikts Kostschool te "Goedverwacht," een Ongehuwd Persoon, tegen een Salaris van £180 per jaar. Kosten en inwoning tezamen £3 per maand. Getuigschriften van bekwaamheid, Hollandsch en Engelsch voor bovengemelde School, en goed zedelijk gedrag. Men doe aanzoek bij den Ondergeteekende, voor of op 27 SEPTEMBER EERSTK. Werkzaamheden te beginnen bij het begin van aanst. Kwartaal, of na de omstandigheden van den Applikant.

W. J. J. VAN HEERDEN,
Sec. School Com.

Adres:—
W. J. J. VAN HEERDEN,
Goedverwacht, Tarkastad.

KENNISGEVING.

R. WARNER & Co., G patenteerde Buskuit Fabrikanten, hunne gelegenheden tot het vervaardigen van Ontplofbare Stoffen vermeerderd hebbende, zijn nu in staat, om orders van welke hoegrootheid ook, met welke zij mogen begunstigd worden, uit te voeren; van

F., F.F., F.F.F., Rifle, fijn en grof, Kruit voor Klipspringen fijn, middelslag en grof.

De heeren WARNER & Co., stellen alle vertrouwen, met eene proefneming van deze Merken aan te bevelen, daar zij zich verzekerd achten, dat eene algeheele voldoening zoodanige proefneming zal volgen, Cartridge Cases, ledig of gevuld altijd te bekomen.

Barrackstraat, Kaapstad.

DUSART'S WIJN
IN SIROOP,
MET KALK LACTOFOSFAAT.

BLOED.—KRACHT.—BEEN.—SPIEREN. Deze middelen versterken het bloed en herschepen de nieuwen de levenskrachten. Zij behouden Kalklactofosfaat, de meest benoodigde grondstof voor de vorming van nieuw been en spieren, en het beste versterkende middel voor *hiërachtige* kinderen of lijders aan *verzwakking, bloedarmoede* en de overdaad der jeugd.

Bij de groene buikloop der zuigelingen en inderen met zwakke beenen zijn ze zeer dientig, ook bij het vormen der tanden.

Verkoop in alle Apotheken.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL
Vendu-Afslager en Algemeen Agent
Kantoor in Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

SEPEMBER 1889.

MAANSVERANDERINGEN.

Eerste Kw., 2 Sept., 3.49 n.m. | Laatste Kw, 17 Sept, 6.3 v.m.
Volle Maan, 9 Sept., 37 n.m. | Nieuwe Mn, 25 Sept, 3.56 v.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER V.M.	LAAG WATER N.M
	u m	u m	u m	u n
1 Zondag ..	5 48	6 14	— —	0 1
2 Maandag .	6 45	7 21	0 30	1 3
3 Dingsdag ..	8 4	8 52	1 43	2 28
4 Woensdag	9 45	10 33	3 19	4 5
5 Donderdag	11 16	11 52	4 55	5 34
6 Vrijdag ...	— —	0 22	6 7	6 35
7 Zaturdag .	48	1 12	7 0	7 22
8 Zondag	1 34	1 54	7 44	8 4
9 Maandag .	2 13	2 32	8 23	8 4
10 Dingsdag ...	2 49	3 7	8 58	9 1
11 Woensdag	3 23	3 40	9 32	9 4
12 Donderdag	3 56	4 13	10 5	10 2
13 Vrijdag .	4 29	4 47	10 38	10 5
14 Zaturdag ...	5 4	5 23	11 14	11 24
15 Zondag ...	5 44	6 6	11 55	— —
16 Maandag ..	6 32	7 1	0 19	0 47
17 Dingsdag .	7 34	8 13	1 18	1 54
18 Woensdag	8 53	9 36	2 33	3 15
19 Donderdag	10 18	10 54	3 57	4 36
20 Vrijdag	11 26	11 53	5 19	5 40
21 Zaturdag ..	— —	0 17	6 5	6 29
22 Zondag ...	0 40	1 0	6 50	7 1
23 Maandag ..	1 18	1 38	7 28	7 46
24 Dingsdag .	1 54	2 11	8 3	8 19
25 Woensdag	2 27	2 44	8 36	8 52
26 Donderdag	3 0	3 17	9 9	9 26
27 Vrijdag ...	3 34	3 51	9 43	10 0
28 Zaturdag ...	4 9	4 28	10 19	10 39
29 Zondag ...	4 49	5 10	11	11 23
30 Maandag ...	5 35	6 2	11 49	— —

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten.

	u. m.
Natal voeg bij	1 50
Algoabaai „	1 20
Kowie „	1 10
Oost Londen „	1 5
Delagoabaai „	0 57
St Luciabaai „	0 55
Mosselbaai „	0 50
Knysna „	0 18
Kaap Agulhas,, ...	0 10
Simonsbaai „	0 4
Houtbaai trek af	0 20
Walvischbaai „	0 17
Saldanhabaai „	0 10
Stilelenabaai „	0 10
Hondeklip B „	0 10
Port Nolloth „	0 5

VROEGEMARKT.

Van 14 Sept

	£ s. d.	£ s. d
Aardappelen, per mud	0 16 7	— 1 1 3
Beet, per bos ..	0 0 1	— 0 0 1
Boter, per lb. ...	0 1 8½	— 0 1 11½
Eijeren, per 100	0 6 0	— 0 8 6
Erwten, drooge, per zak	0 13 5	- 0 16 6
Guavas, per 100	0 1 0	— 0 2 6
Hoenders, per stuk	0 1 6½	— 0 2 6
Kool, per stuk ..	0 0 1	— 0 0 1½
Kaf, per vracht ...	2 10 0	— 2 15 0
Limoenen, per 100	0 4 0	— 0 4
Pompoenen, per stuk	0 0 1½	— 0 0 4
Uijen, per mud ...	0 1 0	— 0 16 0

8 Wagens en 18 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 14 en 16 Sept.

	£ s. d	£ s. d
Aardappelen, per mud	0 15 0	— 1 0 3
Boter, per lb. ...	0 1 6	— 0 1 8½
Biltong, per stuk	0 1 0	— 0 2 0
Bloemkool	0 0 2½	— 0 0 4
Bonden, per stuk	0 2 3	— 0 2 6
Eijeren, per 100 ...	0 5 4	— 0 7 9
Ged. Erwten ...	0 10 6	— 0 12 0
Guavas, per 100	0 1 7	— 0 4 0
Gansen, per stuk	0 3 0	— 0 3 0
Hoenders ...	0 1 3	— 0 2 0
Kool, per stuk ...	0 0 0½	— 0 0 2
Kalkoenen, per stuk	0 2 2	— 0 5 0
Klappers, per stuk	0 0 2	— 0 0 2
Limoenen, per 100	0 2 8	— 0 6 7
Pompoenen, per stuk	0 0 1	— 0 0 6
Patatas, per mud	0 8 0	— 0 8 0
Speenvarkens, per stuk ...	0 5 2	— 0 6 0
Uijen, per mud ...	0 8 0	— 0 8 6

VERKOOPINGEN.

SEPTEMBER.

17.—Klapmuts, Ossen, Koeijen, Schapen en Bokken, van W. H. Fisher,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

17—18—19.—Nelspoort, in de afdeeling Beaufort West, Vastgoed, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen Sir J. C. Molteno,—B. Pritchard, Afslager.

17.—Piquetberg, Losse Goederen, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen den Wel-Ed. heer P. de G. Rossouw,—P. J. Retief, Afslager.

17.—Klapmuts Statie, Bokken,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

20.—Avontuur, alias Grasberg, Vastgoed, in den boedel van wijlen den heer A. J. J. Nel en mej. C. W. Nel, geboren Greeff,—Sidney Fryer, Afslager.

20.—Groot Drakenstein, afdeeling Paarl, Vastgoed, in den Gesaisgneerden boedel van D. D. Toerien,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

20.—Groot Drakenstein, afdeeling Paarl, Vaste en Losse Goederen, van den heer H. R. Louw,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

24. — Zoutrivier, Riebeek West, Levende Have, Losse Goederen, Huisraad, enz., van den heer A. J. Nolte,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

25.—Klapmuts Statie, Ezels, Paarden en Bokken, van den heer D. H. Rossouw,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

26.—Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen mej S. E. Krijnauw,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

30.—Brinksburg, Hottentots Holland, Losse Goederen, enz., van de wed. J. S. Maree,—J. G. Mader, Afslager.

OCTOBER.

2.—Koningvlei, alias Muishondfontein, Saldanha Baai, afdeeling Malmesbury, Losse Goederen en Levende Have, in den boedel van J. N. E. Smit,—J. C. Stephan, Afslager.

2.—Hoogstede, Vastgoed, van C. J. van Wijk,—George Barker, Afslager.

3.—Vissershok, Kaapsche Afdeeling, Levende Have, Losse Goederen, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen den heer M. P. Loubser,—G. H. Moller, Afslager.

9.—Houwhoek, Vaste en Losse Goederen, van

15.—Oude Muur, Bergrivier, afdeeling Malmesbury, Levende Have, Losse Goederen, enz., van den heer J. D. Visser,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

den heer F. van Dijk,—S. Fryer, Afslager.

16.—Zoutpan, distrikt Bokveld, Levende Have, Vastgoed, enz., van F. H. Boltman,—J. M. L. van der Merwe, Afslager.

25, 26, 28 en 29.—Calvinia, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Huisraad, Granen, Honden, enz., van den heer M. J. van Dijk,—S. Fryer, M. P. Keyter en J. A. L. van der Merwe, Afslagers.

BEIDEN EEN VOORSPEL EN EEN MEDICIJN.—SCOTT'S EMULSION VAN ZUIVEREN LEVERTRAAN, geeft niet alleenlijk vleesch en sterkte, door zijne eigene voedzame eigenschappen; maar verschaft ook eetlust. Leest dit:—"Scott's EMULSION is in mijne opinie, een voortreffelijk en kostbaar mengsel. Ik heb 't aan teringachtige patienten gegeven, en ik w.s hoogstens verheugd met de verkregen resultaten. Het is aangenaam van smaak.—E. A. Bodway, M.D., Butter Knowbe, Darlington." Verkrijgbaar bij alle apotbekers.—*Adv.*

HET KOSTBAARSTE GENEESMIDDEL voor Tering, Klieren, Algemeene Zwakte, Uitputtende Ziekten van Kinderen, Chronische Hoesten en Keelziekte, dat ooit is voortgebragt, is SCOTT'S EMULSION VAN ZUIVEREN LEVERTRAAN, met Hypophosphites. Het is zeer goed van smaak; het is zeer retmakend en zeer versterkend. Het vergemakkelijkt op eens de geweldigste hoest en geeft den lijder beiden gemak en sterkte. Verkrijgbaar bij alle Apothekers.—*Adv.*

THE best preparation for Preserving, Restoring, and Beautifying the hair is

Ayer's Hair Vigor.

It keeps the scalp free from dandruff, heals troublesome humors, and prevents the hair from falling out. When the hair becomes dry, thin, faded, or gray, it restores the original color and texture and promotes a new and vigorous growth. Wherever used, Ayer's Hair Vigor supplants all other dressings and becomes at once

The Favorite

with ladies and gentlemen alike. It imparts to the hair, beard, and moustache a beautiful silkiness and a delicate and lasting fragrance.

PREPARED BY
Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U. S. A.
Sold by Druggists and Perfumers.

A Ride to Khiva,
BY
CAPTAIN FRED BURNABY,
Royal Horse Guards.

Page 13 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic—with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, as the latter a most invaluable medicine, and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory, and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS,
FREE FROM MERCURY.
COCKLE'S PILLS,
FOR LIVER.
COCKLE'S PILLS,
FOR BILE.
COCKLE'S PILLS,
FOR INDIGESTION.
COCKLE'S PILLS,
FOR HEARTBURN.
COCKLE'S PILLS,
FOR SICK HEADACHE.
COCKLE'S PILLS,
FOR ACIDITY.
COCKLE'S PILLS,
IN USE EVERYWHERE.
COCKLE'S PILLS,
IN USE EIGHTY-FIVE YEARS.

In boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., 4s. 6d., 11s. and 22s.
Of all Medicine Vendors throughout the world.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 17 SEPTEMBER 1889.

SIR LANGHAM DALE'S ADRES.

HET adres door Sir Langham Dale aan de leden der Universiteit op Gradendag gehouden, is in de bladen, in zijn geheel of in verkorting, verschenen, natuurlijk met de noodige aanmerkingen en beschouwingen. Even natuurlijk is het dat men meer of min regtstreeks kennis heeft genomen van het verband tusschen den inhoud van het adres en het streven dat zich voordoet tot een reorganisatie der Kaapsche Universiteit. Dat streven beperkt zich niet tot hen die stof voor inleidings-artikelen willen of "Edingburg in den kop" hebben, zoo als in een blad wórdt beweerd waar men van hooger onderwijs slechts het flaauwe begrip heeft, hun eigen die zulk onderwijs nooit zelve genoten hebben. Het is, gelooven wij, vrij algemeen onder hen die met de werking van het hier bestaande examen-stelsel en met het onderwijs aan onze "Colleges" bekend zijn. In de *Cape Times* werd, nog vóór Gradendag, er op gewezen dat de examens der Universiteit te wenschen overlieten, en de oude raad werd op nieuw gegeven om examinatoren uit Engeland te laten overkomen. Nu spreekt het van zelf dat de hier gebezigde examinatoren, —allen, met een paar uitzonderingen, mannen die voor het oogenblik buiten het onderwijs staan en allerlei onwetenschappelijk werk om handen hebben,—minder op de tegenwoordige hoogte der wetenschap moeten zijn dan wenschelijk is; maar de knapste examinatoren uit het Vereenigde Koningrijk zouden hier in zoo ver bij hen achterstaan, als men moeijelijk behoorlijke examens kan afnemen in een land van welks opvoedkundige behoeften en middelen men geen kennis draagt. Juist onder hen die eenig begrip van die behoeften en middelen hebben, vindt het denkbeeld eener onderwijzende Universiteit bijval; maar dat die bijval niet onverdeeld is, dat blijkt uit het voorbeeld van onzen geachten vice-Kanselier der Universiteit, die, om van de verdere strekking van zijn adres te zwijgen, bepaaldelijk verklaard heeft dat, "wegens de omstandigheden des lands, het concentreren der gewone 'College,' studenten onmogelijk is."

Nu zijn wij het ten zeerste met Sir Langham Dale eens dat men niet blindelings het voorbeeld van andere landen volgen maar de bijzondere omstandigheden der Kolonie in acht nemen moet. Slechts is ook daarop te letten dat die omstandigheden zich niet aan iedereen in hetzelfde licht voordoen. Neem b.v. iemand die in Z. Afrika een land ziet waar de Kolonist van Européschen bloede heerscher is en behoort te blijven, terwijl de Naturellen, een onderworpen ras, regtens of feitelijk, moeten zijn. Voor hem komt het er vooral op aan of de heerschende stonden het regte en voor hen geschikte onderwijs erlangen, en de heerschende standen zijn voor hem eensdeels de landeigenaars of die dit worden willen, met andere woorden de boeren, en anderdeels de meer of min geletterde vakmannen die zich meeren-deels uit de boerenjeugd kunnen rekruteren, van apothekers en horlogie- of andere instrumentmakers tot predikanten, geneesheeren en advokaten. Instrumentmakers en apothekers staan trouwens reeds op de grenzen tusschen den geletterden en den ambachtstand en het is sedert lang Sir Langham Dale's streven geweest om de Koloniale jeugd er toe te brengen om liever het schootsveld aan te doen dan de pen achter het oor te steken. Wel, daar hebben wij in zoo ver niets tegen als ook wij voor het individu geen reden zien waarom hij, als hij gezond van lijf en leden is, niet even gaarne wagenmaker of zadelmaker, smid of bliksla ger, timmerman of metselaar zou worden als klerk achter een toonbank of een lessenaar. Maar men vergete niet dat men hier een voor ambachts- zoowel als boerenwerkvolk uitstekend element in de Naturellen vindt, en dat het doen zamenwerken van Naturellen met Europeanen, schoon zeer mogelijk, toch altijd een zaak is die eenig bezwaar inheeft en die afzonderlijke studie behoeft. Onder onze Westelijke kleurlingen ontbreekt het waarlijk niet aan boeren-arbeiders en ambachtslieden, en dit zou ook onder de eigenlijke Naturellen meer dan thans het geval zijn, als het niet belet werd door het voortbestaan van een regeling der landkwestie die op den duur met het regt en de heerschappij der Kolonisten onbestaanbaar is.

Dat wij, zoo oordeelende, de kwestie van technisch onderwijs niet geheel op dezelfde wijze kunnen beschouwen als Sir Langham Dale, dat spreekt van zelf, en wij voegen er bij dat zijn standpunt tegenover het onze dit voor heeft dat hij zich grondt op bestaande toestanden, en wij op toestanden zoo als wij ze hopen te zien. Ditzelfde is ook het geval met de kwestie waar wij ons onlangs meê hebben bezig gehouden: die van het hooger onderwijs. Onze Superintendent-Generaal van Onderwijs houdt zich aan het bestaande, als door den loop der zaken zich ontwikkeld hebbende, en wij behoeven niet te zeggen dat wij voor conservatisme van dien aard de hoogste achting koesteren. Wat wij willen is een verandering, waartegen van den kant van "bestaande belangen" heel wat geschreeuw zal opgaan. Maar mogt het blijken dat wij de meerderheid der ware conservatieven aan onzen kant hebben, dan zal ons streven niet revolutionnair lijken. En nu gelooven wij vooreerst dat wij een beginsel voorstaan dat alles behalve revolutionnair is, als wij zeggen dat het, bij hooger onderwijs zoowel als lager, er vooral op aankomt of er werkelijk goed geleerd wordt. Toen Sir Langham Dale aanmerking maakte op zekere tekortkomingen der onlangs gegradueerden, zeide hij teregt dat men wel meer het ééne jaar betere en het andere jaar minder bekwame gegraduëerden kreeg, en even teregt waarschuwde hij tegenover een overhaasting in het studeren die slechts in enkele gevallen vergoelijkt kan worden; maar het kwaad ligt niet alleen aan het gehalte der studenten of den te korten tijd dien zij aan hun studiën besteden, maar ook, en vooral, daaraan dat aan onze "colleges" het onderwijzend personeel te gering is om behoorlijk op alles te kunnen letten. Dan zegt men dat het publiek hier geen concentratie van het hooger onderwijs aan de Kaapstad wil; en in der daad, wij twijfelen geen oogenblik of er zal, als zulk een concentratie plaats heeft, geen gering verzet zich voordoen; maar vanwaar? Van het Oosten, zal men zeggen, maar wij zeggen, van Grahamstad, en Grahamstad is niet alléen het Oosten niet maar heeft er bitter weinig in te brengen. Reeds nu gaan heel wat jeugdige wijzen uit het Oosten naar de Kaapstad, om daar de laatste hand aan hun voorbereiding voor hun B.A. te laten leggen. Van de Kerkgenootschappen, zegt men verder. Nu ja, tegen den wil der Kerk laat zich moeijelijk een verandering in het Hooger Onderwijs tot stand brengen, en wij zouden dit niet eenmaal willen. Maar hoe als de oude en ware Landskerk, de Ned. Gereformeerde Kerk voor het plan bleek te zijn? Haar leeraren hebben in zoo ver geen reden om met de bestaande regeling

…gne gelogeerd heeft. Dit … onder Afrikanen die … navolging vinden. Men …erdam of Rotterdam over …ken-Keulen reizende een …eaburg, dat een half uur …ligt overblijven, en alleen …oeven daar en aan de trot… …is dat openthoud op de …

…verstaan.

…TAD (O.V.S.)

…n Correspondent.)

2 September 1889.

…ebben wij een paar lieve … lie het veld heerlijk hebben … de droge winden, die … te dagen gewaaid hebben, … zijn verderen groei. De … er alle dagen op, zwaai… … kort hopen wij met mil … worden.

… en van den Staat zijn er … reeds gevallen en sommige … el water. Wij verblijden … at enige streken in de … met regens zijn verkwikt … r hoop is dat er daar dit … geoogst zal worden.

… as er een publieke vergade… …, om te spreken over de … inzonderheid omtrent het … r Koloniale en Natalsche … meent daarop, als de ge… …spraak te kunnen maken, … ring werd een besluit ge… …stad meer aanspraak kan … rg, wat derzelf gunstige …

… r Brebner, Inspecteur van … de hier Woensdag op zijne … en Staat. Van Donderdag … g was ZWEw. met het on… …bezig, enfaet verblijft mij … t resultaat hoogst bevre… …hool was. Uw correspon… …ndersoek tegenwoordig en … de geachte Inspecteur de … om met kinderen om te … stroefs en onbeschaafd zijn … ken tot de leerlingen, maar … uitlokkend, waardoor kin… …zich tot hem aangetrok… …bevreesd antwoorden. De … Inspecteur een man die in … zijn ambt berekend is, en … ezstheid in de vervulling … pligten, een groote be… …welwilleud hart bezit, die … achting en toegenegenheid …

…den kan ik u niets bijzon… …algemeen gevoelen is dat … ijke goudmijnen bezit, die … werkt mosten worden on… …aan het licht te brengen. … men aandeelen kan nemen … en denkt spoedig krachtig … nnen gaan, om de gronden …

Vredefort, die het beroep … gt aangenomen, zal aan… … 5 dezer, afscheid van zijne … Maandag 16 September, al … rde kerkraadsvergadering … om een anderen leeraar te …

… r weer een nieuwe pass… …fontein over deze plaats … n zal rijden, zoodat het … emeenschapsmiddelen van … ds naar de velden zal ont… …pen dat de nieuwe onder… …l de dienst zoo interigten … zaak zal wezen des Zon… …et eenig overleg zekerlijk … den. Het is te betreuren … nleiding geven tot schro… …n den Dag des Heeren; … p den Dag des Heeren is …

heer P. M. Botha, een ge… s deze week van hier naar … kken om met de *Gertj* … heep te gaan naar Europa … Land, in de regten te gaan … van den heer De Villiers, … et betzelfde doel ook der… : wordt een zoon van den … chotland verwacht, waar… om in de geneeskunde sich … emeente betreurt het ver… …hten onderling, den heer … na een ziekbed van 14 … tie Donderdag den adem … zorgzame man en vader, … m dienaar der kerk. … en eik oogenblik los te … jk muldelijk met regen te …

…NHA BAAI.

Correspondent.)

10 September 1889.

… is dat de Baai door vele … enland bezocht wordt, zoo … gen, vele oude kennissen … aken, bij gevolg was onze … laatstleden Zondag dan … ijn WelEerw. sprak een … leerrede uit, naar aanlei… …laatste gedeelte van het … al gegeven worden."

… en kinderen gedoopt hoe… …e nieuwigheid is zoovele … zien aanbieden, zoo meld … st voor ouders, die rijke… …gezegend zijn, dat zij niet … te vragen, van waar krij… …onder de gedoopten waren … er geen Benjamenieten … wezen zal.

… gt woelige dag. Het dorp … n; de aangenaamheid van … heid der natuur, daar het … gste bloeiseu prijkt, deed … ans van den dag te ver… …

… lie goed vertegenwoordig… … op en bragt mij onwille… …pje te binnen. "Mooije … en van een mooi meisje … De feestelijkheid van den … ge paren, die door Zijn … lijk bevestigd werden na … regterhand" en den ge… …gesproken was, stapten … zeer genoeglijk de kerk … e wezen kon. Wij wen… …den alle zegeningen toe …

… oorsitterschap van onzen … rgadering gehouden tot … school, die dan ook goed … de waarborg lijst ge… …over, eene school eens… …r moeielijk ging. Hier … rtheid, "vele hoofden … delijk na veel over en … le bezwaren te boven, de … n, en waldra zal de … met een advertentie … te Vredenburg …

… werd ook gebruik ge… …te collekteeren, die den … gehouden tot af… …grond. Er waren ver… …die tien ponden sterling … heer Carl Stephan, die … ood de bazaar verdutte … g een gift vermeldings… …heer Thos. Louw, die … werd voor 1898 16s. aan … lieve zulke bezoekers! … om.

… vergadering waar onze … heeren Thos. Louw en … nne verrigtingen in het … r het meest over de … en Tolverhond liep, … d zijn, zoo wil ik geen … naken. De heer Basson … van de guano kwestie; … o verbruikers zijn, zal … iet vermoeijen.

… ener goed uit, vee is … g zachte regen. Ter… …f komt de treurige ge… …ele districten van onze … ge droogte! Moge de … r uitgestort worden in …

… woonlijk doet als gij phylloxera in een wijngaard vindt?—Zoodra ik ze vind tracht ik natuurlijk ze terstond uit te roeijen. Ik roep mijn voorman en wij gaan de opmetingen de wijngaarden door, daar wij niet alleen den wijnstok vernielen maar ook de grond ontsmetten waar hij staat. Dan maak ik mijn plan van behandeling op, hoeveel vergif ik denk te geven en of ik de behandeling één of tweemaal zal toepassen. Dan laten wij het volk in een linie werken om een aantal holen in den grond te maken, waarin wij een zeker bedrag aan vergif, (bisulphide van carbon) spuiten dat ik vooraf heb berekend.

1056 Wat is uw doel hiermede?—Om de phylloxera op de wortelen der wijnstokken te dooden.

1057. En de wijnstokken ook?—Ja, als wij kunnen, maar niet noodzakelijkerwijze. Ik geloof dat de wijnstok er altijd bij lijdt; weliligt niet in het eerste jaar maar dit hangt af van den aard van den grond. Natuurlijk doe ik dit slechts als er geen kans is om den wijngaard te redden. Willen wij in elk geval de wijnstokken vernielen die in den grond zijn, dan wenden wij aan wat wij de doodende behandeling noemen.

1058 Is er een behandeling die men "cultivatie behandeling" noemt? Zoo ja, beschrijf ze.—Ja, die behandeling wendt men aan als men een zeker aantal insecten op de wortelen maar niet de wijnstokken zelve wil dooden Dit is natuurlijk zeer moeijelijk, en bij de eerste proefneming zal men geen goede resultaten bekomen Men moet heel wat proeven nemen eer men het op den geheelen wijngaard toepast In dit geval is de behandeling na enoeg dezelfde, maar met dit verschil dat wij niet zooveel gaten in den grond maken, en er zeer voor zorgen om het gat een eind ver te maken van de plek waar men weet dat de wortels zich uitstrekken, want anders zullen de wijnstokken sterven of schade bekomen.

1059. Dan is in het algemeen het doel der cultivatie-behandeling om het insekt en niet den wijnstok te dooden?—Zooveel insekten mogelijk, maar niet den wijnstok.

1060. Terwijl het doel der doodende behandeling is om wijnstok zoowel als insekt te dooden?—Zoo mogelijk, beide.

1 61. Kunt gij een voorbeeld geven dat de cultivatie behandeling gelukt is?—Zij is hier slechts op kleine schaal beproefd.

1062. Kunt gij een voorbeeld geven waarin die behandeling geheel is gelukt?—Ja, in een deel van den wijngaard van den heer Mostert; en vlak daar naast mislukte zij.

1063. Hebt gij het insekt ontdekt in dat deel van Mostert's wijngaard?—In een deel er van vond ik het insekt eerst twee jaren na de behandeling, en toen op welligt slechts twintig wijnstokken.

1064. Op eenige plekken van de plaats van den heer Mostert naamt gij de proef met de cultivatie behandeling. Hebt gij daardoor het insekt uit den wijngaard uitgeroeid?—Zooveel werden vernield dat wij het twee jaar later slechts op enkele wijnstokken vonden.

1 65 Twee jaren na de cultivatie behandeling vond gij insekten juist in die plek van den wijngaard waar de cultivatie behandeling was aangewend?—Ja.

1306. Leed de oogst intusschen schade?—Neen.

1067. In het geheel niet?—Neen alleen dat de wijnstokken een veertien dagen later waren; maar dit gebeurt altijd bij de cultivatie behandeling

1068 Ik verbeeld dat de heer Mostert zegt dat hij, na de cultivatie behandeling, in het geheel geen behoorlijken oogst uit dat deel van zijn wijngaard kreeg?—Zoo mag hij er over denken.

1 069. Was phylloxera ontdekt in dat gedeelte van Mostert's wijngaard eer gij er de cultivatie behandeling er op aanwendde?—Neen

1070. Hoe kunt gij dan zeggen dat daar de cultivatie behandeling een succes is geweest; dat het nl. insekten gedood heeft? Gij weet immers alleen dat gij twee jaren na de behandeling het insekt in den wijngaard vondt?—Wij kunnen niet onder den grond gaan en zien wat daar werkelijk gebeurt; maar al de waarschijnlijkheid was er dat er phylloxera was. Zij was zoo digt bij dat zoodra ik den wijngaard zag, ik er voor was hem te vernielen.

1071. Gij hebt geen stellig bewijs dat vóór de aanwending der cultivatie behandeling op dat gedeelte van Mostert's wijngaard, het insekt er was?—Neen

1072 Maar twee jaren na de inspuiting vondt gij het?—Ja.

1 73. Dan zult gij willen toelaten dat ik dit geval geen volkomen succes maar een van "onbewezen" noem?—Dien wijngaard van 16, 0 wijnstokken dien wij vernielden noem ik een deel van een wijngaard, want de eenige grens was een heg of een naauwe sloot.

1074. De wijngaard bestaat uit afdeelingen, van elkander gescheiden door heggen, sloten en smalle paden?—Ja. Mijns inziens was die plek het broeinest vanwaar phylloxera zich over Mowbray heeft verspreid. Van de 16,000 wijnstokken aldaar was er geen die niet krioelde van phylloxera.

1075. Al de 16,000?—Ja, en van dien wijngaard gescheiden door een heg en een pad had men een anderen van zoo wat 10,000 wijnstokken.

1076. Hebt gij in die andere afdeeling eenige wijnstokken uitgehaald?—Ik trachtte er phylloxera te vinden, zonder er in te slagen; maar op den tijd dat ik er voor was om juist dat gedeelte van den wijngaard uit te roeijen, seide ik dat het onmogelijk de plaag kon ontkomen hebben. Dit is geboekt in mijn rapporten. Ik was al dien tijd van oordeel dat die wijngaard moest vernield worden, en de heer Mostert was hier natuurlijk tegen. Dan heeft men het woonhuis, geen 50 yards van den wijngaard, en aan den anderen kant, achter het woonhuis, de groote wijngaard van 73,000 wijnstokken, afgescheiden door een boomheining en niets anders, en ik wilde dat ook deze geheel zou vernield worden. Toen werd mij natuurlijk deselfde vraag gesteld als thans door u, of ik er phylloxera had gevonden; en ik zeide van neen, maar dat ik mij borg stelde dat zij er was. Als phylloxera nog in de beginselen is, kan men ze niet met zekerheid in een wijngaard van 80,000 wijnstokken ontdekken. Al gaat gij elken wijnstok na, dan kan het insekt u toch ontsnappen. Toen gaf ik aan de hand dat als ik dien wijngaard niet mogt vernielen, ik hem in elk geval zou mogen onderwerpen aan de cultivatie behandeling, want, zeide ik, als wij daardoor niet al de insekten uitroeijen dan zullen wij er toch een groot aantal van vernielen, en dan kunnen wij den wijngaard welligt aanhouden tot wij er later ontdekkingen doen. Dit wist ik den Kol. Secretaris aan zijn verstand te brengen. Men moet bedenken dat de ultivatie behandeling een zeer teedere is. In den wijngaard van den heer Mostert zijn zoo wat vijf verschillende soorten grond, en waar wij ons werk konden beginnen moesten wij proeven nemen op kleine plekken van zoowat 12 yards om te zien wat de uitwerking op de verschillende soorten grond was. Toen gingen wij voort, en de wijngaard leed eenige wat de fijne druiven als muskadel betrof, maar sommige leden er niets bij. Twee jaren lang na die behandeling vonden wij er geen phylloxera, maar later vond ik ze op dien lageren wijngaard dien ik had willen vernielen.

1077. Welligt was phylloxera in Mostert's wijngaard voor de cultivatie behandeling?—Dat's wat ik zeg.

1078. Maar gij kondt ze niet vinden?—Neen.

1 79. Wel nu, kan zij er niet net zoo zijn geweest kort na de inspuiting, al vondt gij ze er niet?—Het is geheel onmogelijk dat een behandeling als de mijne geen ontzettend groot getal insekten gedood heeft.

1 80. Maar het was mogelijk dat phylloxera in dit gedeelte van den wijngaard was eer gij de proef naamt met de cultivatie behandeling, al vondt gij ze niet?—'t Is mogelijk.

1 81. Is het dan niet mogelijk dat zij er kort na de cultivatie behandeling geweest is, schoon gij ze slechts bijna twee jaren later zaagt?—Ja.

1082. *Kol. Secretaris.* Kon zij er niet in kiemen zijn?—Ja.

1083. Is dit geval van het gedeelte van Mostert's wijngaard waar gij geen phylloxera hadt gevonden maar waar gij de cultivatie behandeling toepastet en phylloxera twee jaren later vondt, het beste en duidelijkste voorbeeld dat gij kunt opnoemen van het succes der cultiva ie behandeling?—Ja.

1084. Cultivatie behandeling werd aangewend op zekere gedeelten van den wijngaard van den heer Daniel Smuts te Moddergat, en van die der heeren Malan sr. en jr. en Gideon Roux. Is zij daar van dienst geweest?—Neen; dat zien wij uit mijn rapport.

1085 De cultivatie behandeling ging niet zoo voorspoedig dat gij werdt opgewekt om er meer voort te gaan?—Neen, maar men moet begrijpen dat die behandeling slechts strekt om phylloxera er onder te houden, en niet om ze geheel te vernielen.

1086. Wij hebben heel wat klagten uit Moddergat over het mislukken of gedeeltelijk mislukken van wat zij het doodings-stelsel noemen, en gij het vernielende. Ik zal u er eenige opnoemen. De heer Daniel Smuts zegt dat de eerste inspuiting van bisulphide tot het dooden der wijnstokken plaats had op 7 December 1886, maar zij doodde niet al de wijnstokken, want de helft er van bleven groeijen, en later kreeg hij van dien wijngaard, na de inspuiting, zelfnog wat druiven. Hebt gij bisulphide van water ingespoten in gedeelten van den wijngaard van den heer Smuts, en is het een feit dat de helft er van na de inspuiting weer uitliepen?—Ik geloof dit in het geheel niet. De wijngaard van den heer Smuts grenst aan een die vernield werd; er was niets wat ze scheidde; en hoewel in dit geval, wegens tijdsgebrek, ik er geen phylloxera ontdekte, liet ik hem wegens de groote nabijheid waarin hij tot een besmet middelpunt was vernielen, tot groote ontsteltenis en verstoordheid van den heer Smuts. Natuurlijk seide hij dat er geen phylloxera op te vinden was, maar de wijngaard was slechts 40 yards van het besmette middelpunt, en ik vernielde daarop een zeker aantal der wijnstokken Dit was in een vlei, zeer nat, en waar het erg nat is kan men de wijnstokken bijna onmogelijk vernielen. Ik heb tot 400 grammen aangewend zonder er in te slagen, maar ik geloof niet dat ik op die wijnstokken eenige phylloxera heb in leven gelaten.

1087. Is het een feit dat de plaats van den heer Smuts twee jaren onder quarantaine geweest is, en er nog onder is?—Ja; als er phylloxera is 50 yards van de eene zijde van een wijngaard en 25 van de andere, dan ben ik verpligt dien wijngaard onder quarantaine te stellen; en om te bewijzen dat ik regt had om dit te doen, kan ik zeggen dat toen wij verder kwamen wij in het volgende jar phylloxera vonden.

1688. Is het een feit dat gij cultivatie behandeling aanwenddet op één gedeelte van Smuts' zijn wijngaard, en dat daarna phylloxera in zijn wijngaard werd ontdekt?—Ja, tot op zekere hoogte; maar ik ontken dat de vernielingsbehandeling haar doel heeft gemist.

(Te worden vervolgd).

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Wekkstakingen.

Vechterij in Indië.

Stormen.

Ontvangen en gepubliceerd 14 Sept., 4·30 n.m.

LONDEN, 14 Sept.—Het Werkstakingscomité heeft het 4 November plan geteekend dat door Kardinaal Manning was voorgesteld. De Directeurs geven hun toestemming er aan, mits alle klassen van werkstakers Maandag hun werk hervatten. De ligterlieden hebben hun voorwaarden lager gesteld, en er in toegestemd om, als dezen heden worden aangenomen, hun werk Maandag te hervatten.

Ontvangen en gepubliceerd 15 Sept., 11 v.m.

LONDEN, 15 Sept.—De bazen der ligterlieden hebben toegestemd in de lagere eischen van hun volk, dus aan de werkstaking een einde makende, Ernstige standjes tusschen Hindoes en Muzelmans hebben te Koptak, in de Presidentie Bengalen, bij het Moburrum feest plaats gehad. De Politie heeft op de oproermakers gevuurd, er heel wat doodende en wondende. Eerst bij de komst van aanzienlijke versterkingen uit Delhi werd de rust hersteld. De kleermakers-werkstaking is ten einde gekomen, doordat de bazen de vermindering der werkuren hebben toegestaan. Stormen en overstroomingen die drie dagen duurden worden vermeld van de kusten der Noord Atlantische Zee, waardoor in New Jersey groote verliezen zijn geleden. Coney Island en Atlantic City werden bijna verzwolgen. Veel schipbreuk is geleden, en het verlies aan menschenlevens is zeer groot.

De haan op zijn mesthoop.

Vorst Bismarck en Damaraland.

Ontvangen en gepubliceerd 16 Sept., 4 n.m.

LONDEN, 16 Sept.—Dokwerkers, ten getale van vijftig duizend, zijn gisteren in processie naar Hyde Park gemarcheerd, waar de heer Burns hen gelukwenschte met den afloop der werkstaking. Vorst Bismarck bedankt er voor, in een in het licht gegeven brief, om het verzoek der Duitsche Maatschappij om Rijksbescherming te staan, ten einde zij haar regten in Damaraland zou kunnen oefenen, en wel op grond dat het geen deel der Duitsche politiek is om militaire magt te bezigen tot het breken der oppositie van Naturellenhoofden tegen Duitssche ondernemingen in verre landen. De *Norham Castle* is heden te 1 v.m. te Plymouth aangekomen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

Z. A. REPUBLIEK.

Oorlog.

PRETORIA, 14 Sept. — Generaal Joubert en Kommandant Pretorius zijn van Doornrivier naar Pretoria vertrokken, Kapt. Zboril achterlatende als bevelhebber der Artillerie. Een telegram uit het kamp berigt dat de Zoutpansbergers het district verlaten, wegens Magato's dreigende houding, en het vertrek van den Generaal.

Politie te Paard.

De Nieuwe Goudwet.

BARBERTON, 14 Sept.—Een onderzoek naar het oproerig gedrag der Politie te Paard bij de wedrennen wordt door de Regering gehouden. De nieuwe Goudwet komt op 23 November in werking. Een belangrijke nieuwe bepaling is dat plannen van elke delfplek op de Goudvelden door de houders moeten geleverd worden.

Gecombineerde Kerkeraadsvergadering te Kaapstad.

Deze werd gisteren morgen gehouden tenhuide, de nuwe ouderlingen en diakenen te kiezen in de plaats van ouderlingen S. V. Hofmeyr, E. Lucke en Geo. Gie en diakenen J. H. Pentz, P. Stemmet, C. Theron en A. Kuys. De vergadering was talrijk vertegenwoordigd; te weten: Ds. Muller, Ds. Steytler, Dr. Kotzé. Ouderlingen: de heeren Geo. Gie, J. A. Smuts, J. M. de Kock, E. Lucke, D. P. Krynauw, S. V. Hofmeyr. Diakenen: de heeren P. J. Pentz, J. H. Pentz, P. Bosman, C. Theron, A. Kuys, Lindenberg en B. Volstoedt. Oud-ouderlingen: de heeren H. H. Marais J. de Villiers, P. Marais, Krynauw, J. Jurgens. Oud-diakenen: de heeren H. de Kock, D. C. de Waal, H. de Wet, S. de Kock, J. Marquard, M. C. Botha, C. Mostert, Tielman Hofmeyr en Ch. Vos.

Na het openen met gebed door den voorsitter Ds. Muller ging men over om heeren te benoemen voor ouderlingen. De volgende lijst werd toen gevormd: Di. du Plessis, Horak en de heeren S. V. Hofmeyr, E. Lucke, J. P. de Villiers, Charles Vos, P. Marais, G. C. Gie, A. Krynauw, Jan Jurgens, J. H. Hofmeyr, J. C. Hofmeyr en J. H. Hofmeyr L.W.V. Pritchard en Combrinck L.W.R. Op een vraag seide de Voorzitter dat in 1880 er een strijd in de Synode geweest was in betrekking tot het voortdurend herkiezen van Kerkeraadsleden waarop de Synode bepaald had dat van de bepaling dispensatie kon gegeven worden door de Synodale Commissie.

De heer De Waal vroeg toen of al zoo iets gebeurd was.

Dr. Kotzé las nu de wetsbepaling voor dat idmaten minstens een jaar in de gemeente moesten zijn ingeschreven.

De Voorzitter seide, dat men nu zoude over gaan tot het kiezen van eenen ouderling in de plaats van broeder Gie, bij stemopneming bleek dat de heer S. P. Hofmeyr en de heer Gie bijna evenveel stemmen hadden. Bij herstemming werd de heer Gie verkozen verklaard.

De heer De Waal stond nu op en vroeg wat er nu van het wetsartikel werd.

De Voorzitter antwoordde daarop dat de Kerkeraad volgens voetnoot naar de Synodale Commissie kon gaan.

De heer De Waal ging toen verder en seide: Hij wenschte gaarne te weten, waarom men aar de Synode moest gaan, daar het artikel duidelijk sprak en de heer Gie niet herkiesbaar was; waarom kon de Voorzitter het nu niet verklaren. Als hij de vergadering doorsag, dan waren daar verscheidene broeders die konden gekozen worden, om gedeputeerd te worden naar de Synode. Het was heel wat anders wat de Buitendistrikten betrof; maar hij rekende het als eene vernedering voor de gemeente van de hoofdstad.

De heer Smuts seide daar het tehuis behoorde bij de Kerkeraadsvergadering, zag hij niet in waarom die vraag door den heer De Waal gesteld werd.

De heer H. de Kock stemde ten volle met den heer De Waal in, daar de gecombineerde vergadering het ligchaam is, dat de Kerkeraad benoemd en verwacht wordt, dat de rede van de herkiesing van Br. Gie aan deze vergadering zal worden medegedeeld.

Daarna ging men over tot het kiezen van een in de plaats van br. E Lucke, die met volstrekte meerderheid herkozen werd.

Vervolgens moest men een kiezen in plaats van den heer Hofmeyr, in wiens plaats den heer J. P. de Villiers gekozen werd.

Hierna ging men over tot het kiezen van diakenen. Op de nominatielijst kwamen de volgende voor: De heeren H. L. Pentz, J. H. Pentz, A. Kuys, C. Theron, Stemmet, Van Bonte, C. Vos, A. B. Hofmeyr, C. Muller, S. de Kock, jr., J. C. Krijnauw, H. J. de Wet, M. C. Botha, Jas. Aspeling, H. Marais, P.zn., A. de Roos Eckard, C. Maskew.

Uit deze werden de volgende heeren verkozen verklaard: De heeren C. Theron, P. Stemmet, A. Kuys en H. J. de Wet.

Na Ds. Muller een gebed had uitgesproken ging men uiteen.

ORANJE VRIJSTAAT.

Vandaar niet veel nieuws, behalve dat de *Express* een verslag bevat over belangrijke ontdekkingen van petroleum in het district Ladybrand, waar onder anderen de heer Onderdonk, de Amerikaansche waterboorder die in het N. Oosten der Kolonie door zijn putboringen veel nut heeft gesticht, een gunstig rapport over heeft uitgebragt.—Dan klagten over de late komst der Europésche mail te Bloemfontein, het berigt dat Dr. Krause, van Bedfort, in plaats van wijlen zijn vader tot distriktsgeneesheer te Bloemfontein benoemd is, en nog het een en ander over de reis van President Reitz, schoon deze reeds weder een nieuwe ondernomen heeft waarop hij Sir Gordon Sprigg, naar het heet, zal ontmoeten. Intusschen, al is dit nieuws vrij oud, willen wij er toch een stukje van overnemen, nl. dat over ZHEd.'s ontvangst te Thaba Nchu, dat aldus luidt:—

Op den 21sten Augustus 1889 bezocht ZHEd. dan voor de eerste maal dit nieuwe district. Veel werd vooraf beraadslaagd wat gedaan kon worden, bijeenkomsten gehouden door de blanken en ook door de naturellen, en hoe jong dit distrikt ook moge zijn, toch bleek het op dien dag alles met één hart samen spanden om ZHEd. de eer te doen komen op de meest gepaste wijze. Vroeg in den morgen kwamen allen ten Landdrostkantore om adressen te teekenen, en om 11 uur ving de aftocht aan. De heer H. W. Bell, Landdrostklerk, werd benoemd als Kommandant, en circa 12) burgers, met 2,000 Baralongs, reden achter onze vlag ZHEd. in oede geregeldheid te gemoet, en op ontrent drie-kwartier afstands van het dorp vond de receptie plaats. Naauwelijks had ZHEd. ons dan bereikt, of de Landdrost, met den Kommandant en den heer Harry Hanger, bragt ZHEd. met daverend gejuich tusschen de karren, spiders en manschappen, en hand drukken werden in menigte gegeven, waarna een hartelijk adres werd voorgelesen aan ZHEd. door de blanke bevolking. Zijn antwoord toonde dat hij zich verrast gevoelde over de hartelijke ontvangst. Een ander adres, geteekend door de voormannen der Baralongs, werd verder ZHEd. door den heer R. C. de Vries voorgelesen, waarop ZHEd. duidelijk te kennen gaf dat hij geen oorregt aan deze getrouwe natie zou gedoogen. Na een paar hartelijke woorden gewisseld te hebben, begon de terugtogt huiswaarts. Toen ZHEd. het huis van den heer Hanger bereikte, werd een ander adres door Miss de Wet voorgelesen, namens de schoolkinderen, en een prachtig bouquet bloemen door Miss Finlay aangeboden. Het antwoord van ZHEd. bewees dat hij, het onderwijs van harte toegedaan zijnde, alles wenscht te doen voor onderwijs en beschaving. Daarop werd het Volkslied gezongen door omtrent 80 schoolkinderen, en na eenige andere melodieën, ging ZHEd. zijne verblijfplaats binnen. Een Kafferdans bragt hem spoedig weer buiten, en het was wel te zien dat ZHEd. met een warm gevoel de hartelijkheid der blanken, soowel als der gekleurden bespeurde. Ik heb bijna de 21 saluutschoten vergeten, die onze smid van zijn aanbeeld afbalderde.

's Naniddags ten 3 ure was het Landdrostkantoor (als ik het een kantoor mag noemen) stampvol met burgers, alwaar ZHEd. kennis gaf van wat door den HEd. Volksraad in de jongste sitting gedaan was met betrekking tot Spoorwegen, Tolverbond, Tractaten, enz., het geen door het publiek met belangstelling werd aangehoord. Na eenige vragen omtrent het bouwen onzer kerk alhier, stichting van een dorp, enz., ging de vergadering uiteen.

Ten slotte durf ik seggen, als de tolk van de blanke soowel als van de gekleurde bevolking, dat het de reine bede is dat ZHEd. voor vele jaren moge gespaard, en door den Almagtige bestierd worden een segen te zijn voor land en volk.

Het eenige wat ik als teleurstelling hier kan tellen is de verplaatsing van Mr Bell als Landdrostklerk van hier naar Wepener, en ook eene petitie werd daaromtrent aan ZHEd. gerigt hem hier te houden. Het spijt mij, niet een copij daarvan te bezitten, en ook niet met den uitslag daarvan bekend, maar gaat Mr. Bell weg, dan zal hij gaan als een man die zeer geacht was, en onze beste wenschen volgen hem.

Z. A. REPUBLIEK.

De *Volksstem* geeft bitter weinig nieuws, en zoo wij het volgende er uit overnemen is het niet omdat het nieuw is, maar omdat het reeds vroeger bekende zaken in een eenigszins helderlicht stelt. Het is uit een particulieren brief, gedagteekend 21 Augustus, en geschreven door een lid van Generaal Joubert's kommando in Zoutpansberg, en luidt als volgt:—

Wij staan nu dicht bij de oude woning van den overleden Albassini. Wat aangaat nieuws, er is te veel om te melden. Goede raad is thans duur, met de woelingen der Kaffernatiën, welke nu tusschen twee vuren zijn; het eene vuur is Magate, het andere is ons kamp. Het schijnt mij toe alsof thans, nu wij de macht hebben Magate te onderdrukken of wij tweeërlei van de Kaffers op onze hand zullen hebben, maar indien wij van hier onverrichter zake terug moesten keeren..... o wee dan de zwakke, hetzij wit of zwarte. Magate heeft den brief door den Kommandant Generaal aangenomen ongeopend teruggestuurd; daarna werden de twee boodschappers door hem ongehoord weggezonden, doch hij zoud, met hun mede drie afgezanten van zijn volk, met eene oude, magere koe naar den Generaal. De koe hebben wij niet gezien, omdat, naar men zegt, die drie mannen van zijn volk zich te veel geschaamd hebben om het allendige beest aan te bieden. Toen de Generaal hun vroeg wat nunne komst te beteekenen had, zeiden zij neen, wij hebben geen woord medegekregen. Magate heeft ons gestuurd om van u te hooren wat u wilt." De Generaal heeft hen in het kort verwezen naar den breedvoerigen brief, en mondelinge boodschap, meer kon hij niet doen nu zijn wij hier nog, niet wetende wat Magate van plan is. Wij vernemen echter dat vele van zijne hoofdlen en in loena's hemafvallig worden. Of deze berigten geloofwaardig zijn, weten wij niet, maar één ding is zeker en dat is "als wij Magate op een of ander punt bemoeijelijken, wij hulp zullen verkrijgen van al de zijne stammen zijn de luidsma's verschenen en allen schijnen met ons zamen te loen." Uit een volgenden brief gedateerd 26 Augustus vernemen wij: "In mijn laatsten brief meldde ik u dat Magate van den Generaal een kort antwoord heeft ontvangen, waarop hij echter nog geen wederantwoord heeft gezonden. Wij wachten nog op instructiën van le H.E.I. Regering. De Kaffers waren eerst regt brutaal, maar nemen nu een geheel anderhouding aan, zoodat door blanken en kaffers wordt gerapporteerd

Magate noodigt den Kommandant Generaal uit om bij hem te komen en te doen wat hem te doen staat, doch wij zijn geen bavianen, die zich met suiker laten vangen. Wij zullen eerst dan doortrekken als wij de instructiën ontvangen hebben.

Het schijnt dat wij hier nog eene goede 20 dagen zullen liggen, voordat wij iets kunnen doen; daarna zullen wij over de Doornrivier moeten gaan, waar wij eene ondersteuning van 2,000 Kaffers zullen bekomen.

Daarom vroegen wij ammunitie aan. Gelooft mij, er is geen denken aan, dat wij zouden kunnen omdraaijen, voordat zich hier eene goede magt heeft neêrgezet.

Uit de *Potchefstroomer* zien wij dat te Venterstroom een kerkgebouw van de Ned. *Hervormde* gemeente is ingewijd door Ds. Goddefroy, in tegenwoordigheid van den Ed. heer C. J Joubert, en dat de opkomst buiten verwachting geweest was. Dit toont dat de eenheid der Nederduitsche kerk nog niet nabij is. Voorzitter der Bouwcommissie was de heer P. A. Venter; de heer H. P. Venter werd tot diaken bevestigd. Wij meenden tot dus ver dat al het Venterdom tot de "Gereformeerde" Kerk behoorde, maar dit blijkt thans een vergissing te zijn geweest. Voorts meldt hetzelfde blad dit:—

Met het leggen der lijn van de Oranjerivier naar Bloemfontein is een begin gemaakt geworden. Men is begonnen met den grond te bewerken aan deze zijde der rivier. op een lengte van 12 mijlen. Met den grootsten spoed worden de balken aangevoerd om een tijdelijke brug over de rivier te leggen ten einde de materialen te vervoeren.

Uit Johannesburg zien wij dat de tronk aldaar in niet al te bevredigenden toestand is, daar een Ier die met zijn kop tegen den muur liep er zulk een gat in stootte dat hij er uit kon wandelen. Dit dunkt ons niet zeer doelmatig. In de vallei van Krokodilrivier lijden de Hollandsche Ingenieurs die er voor den Spoorweg werkzaam zijn aan koorts; in die van Kaaprivier niet.

De werkstaking te Johannesburg doet zich voor als een vrij gemeene historie. Niet alleen liep de heele zaak over met drie uren in de week, maar buitendien werd er op de vergadering geklaagd over het klimaat en wat dies meer zij, schoon iedereen weet dat hier in Zuid Afrika het klimaat iemand volstrekt niet erger aangrijpt als in Europa. In een telegram van 13 ll. uit Johannesburg blijkt het dat de moord aan Cox gepleegd op niet minder gruwelijke manier is geschied dan de moorden te Whitechapel.

De *Pers*, na opgemerkt te hebben dat er nu geen twijfel meer aan is of de kwestie van het Spoorwegtarief met Portugal is thans geregeld, laat dit volgen door deze woorden:—

Er blijft nu op dit punt niets te wenschen over dan dat ZHEd. de Staatspresident blijft bij zijn voornemen, om een speciale Volksraadssitting bijeen te roepen, ten einde magtiging te krijgen, om, wanneer een aanvang gemaakt is met den bouw van den Spoorweg van af de grenzen naar de hoofdstad der Republiek, de lijn Pretoria-Johannesburg te doen aanleggen.

Volgens hetzelfde blad was Mr. Leyds weder zooveel beter dat hij den volgenden dag zijn werk als Staats-secretaris weer zou aanvaarden; en in weerwil van praatjes heeft Landdrost Smit, van Pretoria, zijn ambt ingsglijks weêr aanvaard.

Latere bladen uit Johannesburg brengen berigten over een erg ongeluk dat in de buurt der stad heeft plaats gehad. Twee jongelieden waren in een stal waar vier paarden in waren, en waaraan een huis en tent paalde. De een heette Van der Merwe, de ander Grobbelaar. Plotseling zagen zij een schitterend licht en zegen zij neder: een bliksemslag had hen geraakt en van de vier paarden drie gedood. Ook in het huis en de tent waren de aanwezigen door den bliksem getroffen en verlamd, terwijl Van der Merwe's vader, die in huis juist op een stuk ijzer had plaats genomen, door den slag op de plek gedood werd. Voorts blijkt het dat een standje tusschen drie Basuto's en een Zulu met het steenigen van den Zulu is geëindigd.

EEN FRAAIJE BRUIDEGOM.

Een buitengewoon harteloos jong mensch, in de Fransche gemeente Etterbeek, heeft de bruidsjapon van zijn aanstaande gestolen en in een voddenhuis verkocht. Hij had daartoe het oogenblik afgewacht, waarop zij naar de kerk was gegaan. Men heeft weldra de hand kunnen leggen op dien fraaijen bruidegom.

LANDSGEBOUWEN TE PIKETBERG.

De inwijding der nieuwe Landsgebouwen te Piketberg heeft Vrijdag plaats gehad en was een zeer groot succes. Van hier kwamen, om ze bij te wonen en er deel aan te nemen, onder anderen Sir David Tennant en zijn medelid voor Piketberg, de heer David de Waal, Sir Thomas Upington, en de heer Grier, Hoofdinspecteur van Op Werken. Veel meer waren uitgenoodigd maar verhinderd. In het dorp was alles in orde gebragt door Magistraat Kussouw en den heer Dommisse, aannemer der gebouwen, die le gasten met een aantal karren den vorigen dag kwam inhalen en voor hun logies zorgde. Voorts waren niet slechts uit het district maar ook uit Clanwilliam menigten heeren en dames aangekomen om de feestelijkheid bij te wonen.

Op Vrijdag morgen te half elf ging men in processie, met den heer Dommisse vooraan, van het oude gebouw naar het nieuwe, dat er heel wat mooijer uitziet, en niet slechts kantoor en hof voor den Magistraat maar ook post- en telegraafkantoor, dat van den Afleeningsraad en tevens den tronk inbouwt. Het gebouw is van voren 104 voet breed, naar binnen 131 voet diep. In het midden is de hofzaal, ruim, koel en uit een acoustiek oogpunt goed gebouwd. Ook de rest is ruim, de tronk een model van netheid, en toch heeft het gebouw, dat naar een plan van het Departement van Op. Werken met behulp van Piketbergsche werklieden door den heer Dommisse gebouwd is, slechts £3,000 gekost. Dit is iets om een les aan te nemen.

De plegtige opening werd verrigt door Sir D. Tennant, die er op wees dat nieuwe landsgebouwen volstrekt noodig was. Ook de heeren De Waal en Grier voerden het woord, waarbij eerstgenoemde verklaarde dat met zulk een gebouw Piketberg een hoel andere plek werd, terwijl de heer Grier zijn genoegen te kennen gaf dat het gebouw zoo hecht was gebouwd dat hem de moeite bespaard werd er veel aan te repareren.

Tegen één uur kwam men op nieuw zamen in de oude schoolkamer, waar talrijk gasten aanzaten aan hetgeen om het uur een lunch scheen, maar in der daad voor een uitgestrekt dineer mogt

Ds. Mostert te Porterville.

Aan Ds. Mostert werd bij zijne terugkomst uit de Transvaal, een adres aangeboden, waarop hij een kort en blijmoedig antwoord gaf.

ZEw. werd ongeveer een half uur van het dorp opgewacht door een aantal zijner gemeente, waar het adres hem werd voorgelezen, en van waar de stoet hem vergezelde naar de pastorie.

Aan den Wel-Eerwaarden heer M. Mostert, predikant der Ned. Gereformeerde Gemeente van Porterville.

Wel Eerwaarde Heer en Vriend,

Wij de ondergeteekenden leden van uwe kerk en uwe gemeente heeten UEerw. hartelijk welkom in ons midden, en in uwe gemeente, bij uwe tehuis komst na eene afwesigheid van bijna drie maanden. Het is met een gevoel van dankbaarheid aan Hem die het hoofd Zijner gemeente en kerk is, dat wij UEerw. deze onze zwakke welkomstgroet aanbieden. Wegens Zijne liefelijke en genadigde leiding en zorg u op uwen weg en reis bewezen is ons vertrouwen en bede dat Hij door zijnen Geest als bij vernieuwing UEerw. mag omgorden om uw Evangeliewerk onder ons te bervatten tot heil zijner kerk, en tot zegen dezer gemeente. UEerw. en uwe hooggeachte echtgenoote nog maals welkom heetende verblijven wij

WelEerw. Heer

Uwe dankbare leden en vrienden,

Porterville, 10 Sept. 1889.

M. Toerien, H. G. van der Merwe, P. T. Möhr, J. J. Kotze, J. H. Groenewald, David Theron, J. Bosman, J.P., J. H. Burger, A. J. Burger, C. J. Liebenberg, C. A. van der Merwe, A. J. Cillie, C. K. Mijburgh, J. J. Liebenberg, J. J. P. van Zijl, T. Toerien, M. Toerien, J. P. du Preez, H. K. Toerien, A. J. Mijburgh, Geo. Lawrence, J. S. Kellerman, J. J. van der Merwe, H. V. Liebenberg, D. J. Rossouw, J. P. Rossouw, C. A. Haupt, C. A. van der Merwe, J. J. Kellerman, F. J. P. Malan, E. C. Malan, C. J. Vercuil, G. J. Marais, D. P. F. Malan, P. W. Mijburgh, T. S. Mijburgh, T. S. Burger, A. van Wielighf. F. Burger, W. J. Slabbert, A. G. Haupt, H. H. Gerber, J. Christiaans J. J. Basson, J. H. Brinkman, R. G. Lambert, N. E. Lambrechts.

HANDEL EN NIJVERHEID.

LIJDENBURG,, 14 SEPT.—De "Nooitgedacht Estates" hebben hun stamperij van vijftien heden morgen geopend. Zij ligt aan Spekboomsrivier, slechts vijftien mijlen van de stad. Ook de Finsbury Maatschappij zal heden haar stamperij aan het werk zetten.

BARBERTON, 14 SEPT.—Er is een geringe verbeterring in de aanvraag voor aandeelen, maar behalve Alpines en Scotsman blijven de prijzen vrij wel dezelfde. Oriental's en Victoria zijn vast. Alpines 19s. 6d. en 22s. 6d.; Pioneers 7s. 3d.; Orientals 23s. en 26s.; Victoria's 21s. 6d. (kopers); Sheba's 30s. en 31s. 6d.; Joe's Luck 8s. en 9s.; Scotsman 5s. (kopers); Havelocks 13. en 19s. 6d.; Great Britain 5s. en 7s; Dudleys 6s 6d. (verkocht). Men beweert dat de heer J. W. Harrington de Cinabar concessie aan de Lebombo (Transvaalsch gebied) voor een hooge som gekocht heeft. De Consort heeft in Augustus 276 ons 2 wigtjes goud opgebragt.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGINGMAATSCHAPPIJ.

Verkoopingen in de Koopmansbeurs op Zaturdag, 14 September 1889.

Blue Sky, 13s. 3d.
Bothes Reef, 17s.
Buffelsdoorn, 30s.
Driefontein, 13s. 3d.
Western Langlaagte, 25s. 9d.
Main Reef, 51s.
May Consolidatedf 41s.
Nabobs, 45s.

Verkoopingen in de Koopmansbeurs op Maandag, 16 September 1889.

Balmorals. 18s.
Driefonteine, 13s. 6d.
Luxey, 5s. 6d.
Langlaagte Westerns, 26s. 6d.
Gardner Main Reef, 29s. 6d.
Main Reef, 50s.
New Graham's Town, 26s.

FRED. H. BOOSE, Secretaris.

DE GOUD AANDEELEN MARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 16 September :—

	£	s.	d.
Alpines	0	19	0
Aurora West	0	17	6
Auroras	2	15	0
Agnes Munro	0	15	0
Athena, Worcester	10	0	0
Blue Skys	0	13	3
Bankets	1	12	0
Black Reefs	0	13	0
Botha's Reef	0	17	6
Balmorals	0	17	6
City and Suburban	15	15	0
Croesus	3	10	0
Du Prees	0	16	6
Doornkops	0	15	6
Durban Roodepoort	6	12	6
George Goch	1	8	0
Gold Fields	3	15	0
Geldenhuis (Ex Rights)	3	10	0
Do. Main Reef	1	11	0
Gipey	1	10	0
Glencairn	1	13	6
Griqualand West Gold	1	3	6
Do. Copper	2	8	0
Henry Nourses	9	0	0
Heriots	6	10	0
Hartbeest Union	0	12	3
Johannesburg Waterworks	2	8	0
Johannesburg Estates	3	2	0
Do. Tram	1	7	6
Kleinfontein	1	18	6
King Solomons Mine	0	17	0
Leeuwpoorts	0	10	6
Laxeys	0	5	6
Langlaagte Estate	4	17	6
Langlaagte United	2	0	0
Do. Block B	2	7	0
Do. Centrals	1	12	6
Do. Western	1	6	0
May Consolidated	2	1	0
Main Reef	2	10	6
Marais Reef	1	3	6
Metropolitans	3	12	6
Meijer en Charlton	3	10	0
Modderfontein	1	5	6
Moss Rose	3	12	6
Moss Rose Extension	1	1	6
Mulder's Farm	0	12	6
Nabobs	2	5	6
Nigels	3	7	0
Nooitgedacht	2	2	6
do. (Victoria)	0	5	0
Nooitgedacht Extension	0	10	0
Nooitgedacht, nieuwe	1	1	6
Nationals	1	5	6
Princesses	2	18	0
Paarl Ophirs	1	14	6
Paarl Pretoria	2	0	0
Pigg's Peak	0	5	0
Roodepoort Kimberley	3	11	0
Shebas	1	10	0
Simmer and Jack	9	0	0
Stanhopes	8	10	0
Steyns	1	5	6
Stars	2	3	6
Salisbury	18	0	0
Salisbury Extension	1	12	0
Tharsis	2	11	6
United Main Reef	2	11	0
Verae	0	10	6
Van Rijn	1	8	0
Waterval	0	14	0
Wemmers	12	0	0
Wolhuter	5	0	0
Wolsinghams	1	4	6
Worcester Exploratie	14	10	0

Weinige transacties, met vaste prijzen.

PRODUKTENMARKT TE P. ELIZABETH.

VELLEN.—Geen schaap of bokvellen werden Woensdag, 11 Sept., op de markt aangeboden.

Een mat van springbokvellen werd voor 21s. verkocht, en een zebra vel werd toegeslagen voor 15s.

VOGELSTRUISVEEREN.—De markt blijft zeer vast voor alle soorten van veeren. Sedert Maandag zijn er eenige superieure partijen van de hand gezet en zooals gewoonlijk met goede kwaliteiten, haalden die extra prijzen. Over het algemeen was er geene verandering in de prijzen; maar de markt sloot zeer vast. Hieronder publiceeren wij de prijzen als volgt :—

(PRIJZEN PER LB.)—

WITTE primas (Sup)	£20	0	0	tot	£25	0	0
„ primas ..	11	0	0	tot	15	0	0
„ ordinaire ..	7	0	0	tot	9	5	0
„ eerste ..	4	10	0	tot	6	10	0
„ tweede ..	3	10	0	tot	4	0	0
„ derde ..	1	10	0	tot	3	0	0
Gelipte ..	4	0	0	tot	6	0	0
Fancy en gekleurd ..	2	15	0	tot	4	10	0
WIJVES, lichte ..	4	0	0	tot	6	10	0
„ donkere ..	3	0	0	tot	4	10	0
HAART, witte ..	1	7	6	tot	1	15	0
„ licht gek'l ..	1	3	0	tot	1	10	0
„ donkere ..	0	10	0	tot	0	15	0
ZWARTE, lange ..	2	10	0	tot	3	10	0
Zwarte middelmatige	1	15	0	tot	2	15	0
„ korte ..	0	7	6	tot	1	5	0
KALF, lange ..	1	5	0	tot	2	0	0
Vale middelmatige...	0	15	0	tot	1	10	0
„ korte ..	0	5	0	tot	0	10	0
Floss zwarte	0	12	6	tot	0	17	0
„ grijze	0	2	6	tot	0	18	0
JONGE VOGELS, witte	1	10	0	tot	2	10	0
Ligte gekleurde ..	1	10	0	tot	2	0	0
Donkere do.	0	10	0	tot	1	0	0
Kuikens en flos ..	0	1	0	tot	0	10	0

WOL.—Donderdag werden er 76 balen aangeboden en 65 balen werden hiervan verkocht. Er was eene talrijke opkomst en prijzen waren vast volgens vorige notering. Eene kleine hoeveelheid goede ligte vetwol haalde 6¾d, per lb. Eenige andere kleine partijtjes haalden van 6½d. tot 6¾d. per lb. Twaalf balen van min of meer beschadigde vetwol werden verkocht tegen 5½d. per lb. Negen balen werden ook daarvoor verkocht. Eenige groffe en gekleurde wol ging in andere handen over tegen 3¾d. per lb.

ANGORAHAAR.—Woensdag werden 27 balen en 29 zakken aangeboden en 20 balen en 26 zakken werden verkocht. Het tentoongestelde batte eenig superieur Haar, dat voor 10½d en 10¾d. per lb. verkocht werd. Drie goede partijen gingen van de hand tegen 9p. 9¾d. per lb. Vijf balen gemengd haar werden verkocht tegen 7¾n. per lb. Voor drie balen werd een bod van 6¾d. geweigerd. Vier balen gingen 3¾d. per lb.

EEN GOEDE MANIER OM VECHTERS TE VERWIJDEREN.

In de Friesche gemeente Dantumadeel kon een herbergier vechtende klanten niet uit zijne woning verwijderen. Hij nam toen een kruk bijen, liet de beestjes los en de vechtersbazen wilden nu wel wijken.

PROTECTEUR
BRAND WAARBORG MAATSCHAPPIJ
(BEPERKT)

Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Aandeelhouders.

INGEVOLGE de 25ste Sectie van de Akte van Vestiging, wordt hiermede kennis gegeven dat de Jaarlijksche Algemeene Vergadering gehouden zal worden in het Kantoor van de Maatschappij, op

Woensdag, 2 October 1889,

Precies te 10 uur des Morgens,

Ten einde van de Directeuren een Algemeen Verslag en Rapport over de zaken van de Maatschappij voor het jaar, eindigende 31 Augustus 1889, te ontvangen; om het Dividend te verklaren; om Drie Directeuren te kiezen in plaats van hen die aftreden, en voor de aanstelling van Twee Auditeuren. De aftredende Directeuren zijn de Heeren J. C. HOFMEYR, J. H. HOFMEYR, J. J. zn., en W. S. DARTER, maar die overeenkomstig de 21ste Sectie van de Akte van Vestiging weder herkiesbaar zijn. De aftredende Auditeuren zijn de Heeren S. V. HOFMEYR en G. W. STEYTLER, die ook weder herkiesbaar zijn. En dadelijk na bovengenoemde Vergadering zullen de volgende veranderingen in de Trust Akte in beraad genomen worden :—

1. De volgende toevoeging tot Sectie VI van de Trust Akte : "En zal betaald hebben de som van Een Shilling Sterling per Aandeel als Transport of Registratie Geld."

2. Dat de XVI Sectie van de Trust Akte dus veranderd worde: Door na het woord "door" in de vierde lijn te laschen de woorden "Dood Resignatie."

3. Dat in de eerste lijn van Sectie XXIV van de Trust Akte na het woord "dat" het volgende ingelascht worde: "Nadat het getal van Direkteuren verminderd zal zijn geworden tot Zeven, zoosls in voorzien is in de 16de Sectie van de Akte.

4. Dat in overeenstemming met de 42ste Sectie van de Akte van Vestiging, de voorgaande veranderingen gelijktijdig goedverteerd worden met de kennisgeving van de volgende Jaarlijksche Vergadering van Aandeelhouders, door hen dadelijk zal overgegaan worden nadat de bezigheid van genoemde gewone Jaarlijksche zal zijn ten einde gebragt.

Met verwijsing naar bovengenoemde Advertentie, wordt hiermede kennis gegeven, dat de heeren J. C. HOFMEYR, W. S. DARTER en J. H. HOFMEYR, J. J. zn., wettig benoemd zijn geworden voor verkiezing.

Op last van het Bestuur,

S. J. DE KOCK,
Secretaris.

Kaapstad, 2 September 1889.

Malmesbury Executeurskamer en Veegdij en Brand Assurantie Maatschappij.

Ingelijfd bij Acte van Parlement No. 10 van 1889.

DIRECTEUREN :

De WelEd. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V., Voorzitter.
De Wel-Ed. heeren

P. RYAN.	D. J. ACKERMAN, JR
C. P. BASSON.	G. W. D. RUST.
N. J. H. CROSSER.	A. W. LOUW.

AUDITEUREN :

De WelEd. Heeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS.

De Directeuren vergaderen elken Dingsdag, 's voormiddags, in den Zomer ten 9 uur, in den Winter ten 10 uur.

B WETHMAR, Secretaris.

"DE PROTECTEUR"
BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ
(BEPERKT.)

KAPITAAL £40,000.

Reservefonds £10,000.

Opgeloopen Reservefonds £3.000

DIREKTEUREN :

De WEd. heer PAUL DE VILLIERS, Voorzitter.
„ „ „ C. T. VOS, Vice-Voorzitter
En de WelEdele heeren

J. C. HOFMEYR,	J. C. WESSELS,
L. P. H. VAN DER POEL,	W. S. DARTER
F. J. B. LANGERMAN,	J. H. HOFMEYR, J. J. zn
R. MYBURGH,	

AUDITEUREN :

WelEd. hh. S. V. HOFMEYR en G. W. STEYTLER

Verzekeringen dagelijks aangenomen tegen de Laagste prijzen. Polissen Gratis.

S. J. DE KOCK,
Secretaris

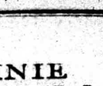

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanlegende.

VOOR ENGELAND.

*TROJAN, Kapt. HOSTE, 18 September.
*TARTAR, Kapt. TRAVERS, 2 October.
MOOR, Kapt. GRIFFIN, 16 October.
*MEXICAN, Kapt. JONES, 30 October.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten,

Voor Vracht of Passage doe men aansoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

DE PAARLSCHE
Brand Assurantie & Trust Maatschappij

Westelijke Prov. Bank Gebouwen

Opgerigt den 1sten October, 1873.

Kapitaal ... ... £20,000.
Reserve Fonds ... 30,000.

DIREOTEUREN :

De Wel-Edele heer B. P. DU PLESSIS, Voorzitter
De Wel-Edele heeren

J. R. DE VILLIERS,	J. J. ALBERTIJN,
J. P. THERON,	W. A. JOUBERT,
P. J. WESSELS,	S. J. VAN DER SPUIJ,
E. G. RETIEF,	M. SMUTS DU TOIT.

BRAND DEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUST DEPARTEMENT.

Voor de Administratie en Bereddering van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen vor bezigheden.

J. I. DE VILLIERS, A.P. zn. Secretaris.

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE
VOOR HET
Administreren en Beredderen van Boedels.

OPGERIGT A. D. 1836,

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No. 27, 1888.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,400. In 168 Aandeelen van £175.
Bedrag onder Administratie meer den £625,000 Sterling.

DIRECTEUREN :

Edele ALFRED EBDEN, President.
De WelEdele heeren

R. MYBURGH.	J. A. BAM.
J. C. OVERBEEK.	M. L. WESSELS.

Voor de Administratie van Boedels en ander Eigendom als Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Direkteuren vergaderen iederen DINGSDAG en VRIJDAG, te elf ure 's morgens.

Kantoren: No. 6, Kerkplein, Kaapstad.
HY. GIBSON, Secretaris.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

OPGERIGT DEN 31STEN MAART 1856.

KAPITAAL £20,000
RESERVE FONDS £36,616

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN :

Wel-Ed. heer	E. LANDSBERG, Voorzitter.
„ „	E. J. EARP,
„ „	C. A. FAIRBRIDGE.
„ „	PAUL DE VILLIERS.
„ „	C. T. VOS.
„ „	C. M. BERNHARD.
„ „	J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN :

De Wel-Ed. heer D. P. KRYNAUW.
„ „ T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "*De Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*"

☞ De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 10 ure, tot het verrigten van besigheden.

Kantoor,—Kamer Gebouwen, 4, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

Westelijke ProvincieBank
PAARL.

Nominaal Kapitaal	...	£50,000
Opbetaald Kapitaal	...	30,000
Reservefonds	...	26,000

DIRECTEUREN :

De Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voorsitter.

—	D. J. A. VAN DER SPUY, M.LD
—	B. P. DU PLESSIS.
—	F. J. P. RETIEF.
—	CONSTANT WAHL.
—	J. P. RETIEF.
—	J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Agterend Bestuurder.

Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen :—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.

De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.

Worcester Com. Bank.—Worcester.

Wellington Bank.—Wellington.

Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Direkteuren komen bijeen Dingsdags en Vrijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestierder

OPGERIGT 1848.
De Cresham Levens Assurantie Maatschappij.

Hoofdkantoor : St. Mildred's House, Poultry, Londen, E.C.
Hoofdkantoor voor Zuid Afrika : 10a, Waalstraat, Kaapstad.

RESULTATEN 1888.

Het aangegroeide Fonds is meer dan	£4,000,000
Jaarlijksch Inkomen	766,000
Opbetaalde Vorderingen zijn meer dan	8,000,000
Nieuwe Besigheid voor het jaar	1,759,000

Iedere soort van Levens Assurantie en Jaarlijksche toelage Besigheid ondernomen.

Prospectussen, Vormen van Voorstel en elke informatie kunnen verkregen worden aanvraag bij

WILLIAM ELLIOTT, Resideerende Secretaris.

Tak voor Zuid Afrika 10a, Waalstraat, Kaapstad, Aktieve en invloedrijke vertegenwoordigers worden gevraagd, en zullen op liberale termen aangesteld worden door de geheele Kolonie en in de naburige Staten.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in verschillende gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloedpijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN KENNIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poede, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet besitten.

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Ezels, Paarden, of Ossen, volgens de diepte is, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Ezel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines vereischen geene kostbare opzetting en trekken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,
Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.
KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,

Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,

BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,

HUN VERTOONKAMERS DIE

30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

De volgende zullen een denkbeeld geven van de lage prijzen waarvoor D. I. & Co. verkoopen in overeenstemming met de tijden.

	£	s.	d.
IJzeren Ledekanten, 2 ft. 6 in.	0	12	6
Matras (Best Klapperhaar) 2 ft. 6 in.	0	12	6
Ledekanten (volle grootte)	0	5	0
Volle Grootte Dubbele Matras (Best Klapperhaar)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele van IJzerdraad Gewoven Spring Matras ...	1	17	6
Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten	0	6	6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aan vraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,
80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad

BLOEM VAN ZWAVEL.

DE WAAL & DE KOCK

BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

Landen nu hunne Eerste Bezending

BRANDRAMS B.B.,

IN KLEINE EN GROOTE VATEN.

ALSOOK

EEN EERSTE KLAS KWALITEIT

FRANSCHE BLOEM VAN ZWAVEL,

Welke zij te Koop aanbieden tegen de laagste Marktprijzen.

AAN ROOKERS.

OPREGTE Transvaal en Koloniale Tabak van de BESTE KWALITEIT.

Verkrijgbaar bij

C. DE JONGH,
Tabakshandelaar,
5 St. Georgestraat.

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Ed den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crighton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Veerzetel met gemelastiek en toegerust met een patente Stijgbeugelstaaf, nu zoo zeer op prijs gesteld. Zadels van iedere sort op order gemaakt en bekleed. Reparatis redelijk.

ALSOOK

Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag, met de hand Genaaid en tegen lage prijzen.

Zend om Prijslijst.

A. T. RUTTER,
24 Darlingstraat, Kaapstad.

Onderwijzeres Benoodigd:

APPLICATIEN vergezeld van Certificaten van Bekwaamheid en Goed Gedrag zullen worden ontvangen tot op 15 October, door den Ondergeteekende. Salaris £75 per jaar; £10 reiskosten toegestaan.

Onderwijs te worden gegeven in beide de Engelsche en Hollandsche Talen, met Muziek en Handwerk.

Adres : G. J. VAN NIEKERK, V.R., Grens en Naturellen Commissaris, P. K., Niekerks Rust, Distrikt Bloemhof, Z.A.R.

Geneesmiddel voor Aamborstigheid.

GRIMAULTS Indische Cigaretten,

AAMBORSTIGE Menschen, welke lijden aan Gedruktheid in het ademhalen, en stikkende aandoeningen, HEESCHHEID en VERLIES van de STEM, ZENUWACHTIGE HOESTEN, ONTSTEKING, VERKOUDHEID met SCHORHEID, SLAPELOOSHEID, ZINKINGACHTIGE AANDOENINGEN, en MOEIJELIJKHEID UITSPUWING, worden adelijk verligt door deze CIGARETTEN.

GRIMAULT & Co., PARIJS.

Verkocht bij alle Apothekers.

GRIMAULT'S STROOP
VAN
HIJPOPHOSPHITE VAN KALLI VOOR ZIEKTEN VAN DE BORST.

AANBEVOLEN voor de laatste 25 jaren met het grootste welslagen in *Tering*; hoppige *Hoesten, Verkoudheden* en Zinkings, het verminderd de Hoest, om Bloed te Spuwen en Zweten, het verbetert de eetlust en de Gezondheid wordt spoedig herkregen.

Verkocht bij alle Apothekers.

GRIMAULTS MATICO.

Capsulen en Inspuitingen.

VERMAARDE Dokters schrijven Grimault's Matico als het invloedrijkste en onschadelijkste middel voor, in de behandeling van Scherpe en Chronische ETTERVLOEIJING en GONORTHECA. MATICO INSPUITING wordt gebruikt in pas geleden en MATICO CAPSULEN in meer Chronische Zaken.

GRIMAULT & Co., PARIJS,

Verkocht bij alle Apothekers.

"Werkt als een wonder."
JONES'
RHEUMATICURO

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft :—*'Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dat deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.'*" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika

WORDT OVERAL VERKOOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engesche Agenten in het groot :— W. SUTTON Co BowelChurchyard, Londen.

Bezoeken naar Buiten.

DR. BERKS T. HUTCHINSON (Doc. Den. Surg., Lic. Den. Surg. Ire.) Tandheelkunde, 2 Nieuwe Straat, Kaapstad; takbezigheid aan de Paarl (Mrs. Kruger's) Speciale besoeken naar Malmesbury (Commercial Hotel), op den eersten Woensdag, Wellington (Commercial Hotel), op den derden Woensdag en Stellenbosch (Mrs. Wiums), den 15den van iedere maand om kunsttanden in te zetten, stoppen, uittrekken, ens.

J. S. HOOGENDOORN,
AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoetsen en Rouwkoetsen geleverd in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten prijs.

ROZESTRAAT, KAAPSTAD.

"De Zuid Afrikaan" EN "VOLKSVRIEND".

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitenigstrikten £2 6 per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria	- -	Da. J. Roos.
Adelaide	- -	C. Callaghan.
Alice	- -	Geo. Murray.
Aliwal Noord	- -	Sauer en Cremond.
Barrydale	- -	A. Helfrich.
Beaufort West	- -	P. Teske.
Belmont, Griqualand West		J. J. de Kock.
Bloemfontein	- -	J. F. C. v Iddekinge
Boshof	- -	C. G. Marais.
Bredasdorp	- -	John Taljard.
Brits town	- -	T. P. Theron M.L.A
Burgersdorp	- -	J. J. Michau.
Barberton	- -	J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansche Syndicaat Agent,
Cala	- -	J. M. Turvey.
Colesberg	- -	E. van Bart.
Ceres	- -	Jos. Fourie
Caledon	- -	J. Esterhuysen.
Calvinia	- -	A. P. Keyter.
Cradock	- -	A. Metcalf.
Clanwilliam	- -	J. H. Norgarb.
Dordrecht	- -	J. S. Van Zijl.
Durban	- -	Lindenberg & Dreyer.
Darling	- -	Jacob Cats.
Diamantvelden	- -	S. W. van Wijk
Dist. Ermelo, Transvaal		
Embokotwa	- -	T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek	- -	J. C. le Roex.
Fraserburg	- -	Geo. Hodgson.
Fauresmith	- -	S.